

Esko Malmberg:

Selostus SKDLn Pohjois-Hämeen Piirijärjestön tilasta ja tehtävistä SKDLn piirikokoukselle 30-31.3. 1957.

H.T.

Piirijärjestömme edustajakokous kokoontui viime vuonna välittömästi yleislakon jälkeen. Vaikka emme vielä silloin voineetkaan suorittaa yksityiskohtaista arviota käydyn palkkataistelun eri vaiheista ja muodoista sekä niihin vaikuttaneista syistä, meitä kaikkia kuitenkin elähdytti tietoisuus siitä, että työläiset olivat taistelleet yhtenäisin rivein ja olivat vieneet taistelunsa voitolliseen päätökseen. Kahdentoista markan tuntipalkan korus oli toteutettu ja, mikä tärkeintä, kansandemokraattisten ja sosialidemokraattisten työläisten keskinäinen luottamus oli lujittunut yleislakon historiallisina päivinä enemmän kuin ~~sikä edeltäneinä~~ uudeina sitä edeltäneinä vuosina.

Tällä hetkellä koollaolevan piirikokouksen ajankohta ei kuitenkaan ole sen vähämerkityksellisempi kuin vuosi sitten. Ero on vain siinä, että kun maakuntamme työtätekevät vuosi sitten valmistautuivat työhön voitollisen yleislakon jälkeen he nyt valmistautuvat uudelleen taistelemaan etujensa puolesta. Kysymys on nyt - niinkuin yleislakonkin edellä - puolustustaistelusta, toisin sanoen työtätekevien pyrkymyksestä säilyttää reaaliainsionsa aikaisemmissa taisteluissa saavutetulla tasolla.

Minkälainen sitten on ollut piirimme työtätekevien elintason kehitys kertomuskauden aikana ja minkälaiseksi voimme arvioida palkkataisteluedellytykset piirimme puitteissa?

Työllisyystilanne on virallisten numerotietojen mukaan piirimme alueella maan keskitasoa parempi. ^{Kuitenkin} Työttömyyttä ilmenee ~~kuitenkin~~ kaikissa piirimme kunnissa, eniten ~~kuitenkin~~ Ikaalisissa ja muissa lähinnä maatalousvaltaisissa pitäjissä. Tampereella, Nokiällä ja muissa suuremmissa asutuskeskuksissa työttömyyttä on esiintynyt eniten rakennustyöläisten keskuudessa, ei kuitenkaan niin paljon kuin muutamia vuosia sitten. Myös jalkineteollisuudessa on osittais-
ta alityöllisyyttä ja vain metalli- ja paperiteollisuuden voidaan sanoa työskentelevän normaalilla työvoimalla. Ratkaisevan ^{siis} tähän vaikuttaa se, että näiden alojen tuotannosta menee huomattava osa Neuvostoliittoon ja kansandemokratian maihin. Tämän seikan korostaminen on tässäkin yhteydessä aiheellista, koska työllisyysaste ja palkkatason korkeus ovat usein verrannollisia keskenään. Tämän tietävät myös työnantajat, ~~erinomaisen hyvin~~ ^{avut} ~~Siksi he jarruttavat~~ ^{neg} työttömyystyömaiden avaamista ja työttömien sijoittamista niihin.

Sitä innokkaimmin he vastustavat ^{jo}normaalipalkkojen maksamista työttömyystöissä. Näin on ollut ja on tilanne myös Tampere- Vaasantie-työmaalla, jota rekennetaan Hämeenkyrön ja Ikaalisten kuntien alueella ja joka on suurin piirimme alueella oleva työttömyystyömaa. Tällä hetkellä siellä on n. 300 miestä, joista noin 200 oman piirimme kunnista, lähinnä Ikaalisista ja Hämeenkyröstä. Loput ovat etupäässä Satakunnasta ja Keski-Suomesta. ~~Ikaalisten kunnan työttömät eivät kunnien kunnan päässeet helpolla tälle työmaalle~~ Ennenkuin ikaalilaiset pääsivät tällekin työmaalle heidän oli pakotettava joukkovoimallaan porvarienemmistöinen kunnanvaltuusto luopumaan työttömien sijoittamisesta suurtalollisten " risusavottoihin ". Vähän myöhemmin ikaalilaisille annettiin kuitenkin lopputili, koska Ikaalisten kunta ei ollut täyttänyt ^{amok}työhönsijoitusvelvollisuuttaan. Kun työttömille kuitenkin piti järjestää työtä ja kun kunnan ~~taholta~~ toimesta ei oltu tehty suunnitelmia omien työttömyystöiden avaamisesta ^{ksi} tai haettu niihin asiaankuuluvaa lupaa, kunnan piti sijoittaa osa työttömistä omalla kustannuksellaan valtion tietyömaalle. Tämä on havainnollinen esimerkki, ^{siitä} mitä porvarillinen kunnalliskomento voi merkitä kunnan taloudelle. ~~Sen sijaan useista kunnista löytyy esimerkkejä siitä~~ Ilmeistä on, että työttömyystilanne tulee lähivuosien aikana piirimekin alueella vaikeutumaan, kun uudet suuret ikäluokat joutuvat rajoitettujen ammatti- ja oppikoulutilojen vuoksi kansakoulun päätettyä hakeutumaan ansiotyöhön, ^{ei} vaikka työpaikkojen lisäyksestä ~~ei tällä kertaa~~ ole suuriakaan toiveita.

Toisaalta on kuitenkin näkymiä, että työtätekevät ja nimenomaan palkkatyöläiset eivät tule alistumaan reaali-ansioittensa jatkuvaan alentumiseen. Tämän ovat osoittaneet varsinkin rakennustyöläiset, jotka ~~varsinkin~~ kertomuskauden aikana eritoten Tampereella ja Nokialla ovat taistelleet menestyksellisesti palkka- ja työsuhteittensa huonontumista vastaan. Myös teollisuustyöläisten keskuudessa palkkojen korotusvaatimus on hallitseva, vaikka se ei tähän saakka ole johtanut metalliseollisuutta lukuunottamatta mainittavampiin liikehtimisiin. Tampellassa, Lokomolla ja Tampereen Lento-konetehtaalla työläiset ovat sensijaan eri osastoilla käyneet jatkuvasti useita avoimia palkkataisteluita, joissa työläiset ovat taistelleet voitollisesti lähinnä istumalakkoa aseenaan käyttäen. Merkittävää on, että työläiset ovat lähteneet lakkoihin yhtenäisin rivein ja ne sosialidemokraattiset luottamusmiehet, jotka ovat yrittäneet hajottaa taistalua, ovat saaneet voimakasta arvostelua omien puolueverereittensakin taholta. Mutta se, että palkkaliikehtimiset ovat hintojen voimakkaasta noususta ja työnantajien jatkuvasti eri

aloilla suorittamista palkkojen alentamisyrityksistä huolimatta jääneet suhteellisen vähäisiksi, on kiistämätön tosiasia. Mistä tämä johtuu? Onko Aamulehden ja osin Kansan Lehden jatkuvasti toistama ajatus palkkojen korotuslinjan virheellisyydestä ja maan talouselämän vakauttamisesta "tasapuolisten" uhrausten kautta omaksuttu työläisten keskuudessa? Kieltää ei voida, etteikö edellämainitulla propagandalla olisi ollut ~~merkittävää~~ vaikutusta, mutta sittenkin ja varsinkin tällä hetkellä palkkojen ~~korotuksen~~ korotuksen välttämättömyys ymmärretään laajoissa työläisjoukoissa. Avoimeen taisteluun lähtöä on pidätelty nimenomaan sosialidemokraattisten ja puolueettomien työläisten keskuudessa vallinnut odotus, mitä tekee SAK. Tästä on johtunut, etteivät sosialidemokraattiset työläiset ole tunteet suurempaa kiinnostusta sitä työtä kohtaan, jota toverimme työpaikoilla ja amm. yhdistysliikkeen piirissä ovat suorittaneet työläisten aktiivisen tuen saamiseksi kesällä pidetyn SAK:n edustajakokouksen palkkapoliittisen päätöksen toteuttamiseksi. Myös sillä seikalla, että kaikki kansandemokraattisten järjestöjen jäsenet eivät jatkuvasti ole elävässä kosketuksessa työtovereinaan oleviin sosialidemokraatteihin eivätkä osallistu oman ammattiosastonsa kokouksiin on ollut haitallinen ~~merkittävä~~ vaikutus tilanteeseen. Varsinkin SKDL:n ja Naisliiton järjestöissä käsitellään palkkapoliittista tilannetta liian vähän. Kuitenkin meillä on paikkakuntia, kuten mm. Korkeakoski, Hirsilä, Kolho, Orivesi, Olkkola ja Kuhmoinen, joissa työpaikoillakin tehtävä työ on melkein yksinomaan SKDL:n järjestöjen varassa. Myös muilla paikkakunnilla toimivat SKDL:n ja Naisliiton järjestöt voisivat ^{auttaa} amm. yhdistysliikkeen ja työpaikkojen piirissä toimivia tovereitamme. Auttamistyön tulee olla pitkäjännitteistä, jatkuvaa, mutta heti piirikokouksen jälkeen asia olisi saatava kaikissa järjestöissämme käsittelyyn vallitsevan tilanteen ja siitä määräytyvien tehtävien pohjalta. Voitokkaan palkkaliikkeen nostattaminen ei ole ylimoimainen tehtävä, mutta se vaatii kaikkien järjestöjemme sekä työpaikoilla olevien ja amm. yhdistysliikkeessä toimivien jäsentemme määrätietoista työtä.

Myös maaseudulla nähdään tällä hetkellä kentien selvemmin kuin kertaakaan kymmeneen vuoteen se vaara, mihinkä valtiotalouden "tervehdyttäminen" on johtamassa pienviljelijät ja metsätyöläiset. Maidon tuottajahinnan alentuminen tuntuu jo nyt pienviljelijätalouksissa ja väkirehujen hinnankorotus alkaa vaikuttaa ylihuomisesta lukien. Lapsilisien 25 %:n pakkolainaus tulee toteutuessaan omalta osaltaan heikentämään tilannetta. Työllisyysnäköymät - siitä huolimatta, että metsätöitä on tähän asti ollut kohtalaisesti - eivät näytä valoisilta. Rakennustoiminta varsinaisella maaseudulla on

~~joht~~ julkisten rakennusten rakentamisen supistumisesta johtuen heikentynyt jyrkästi. Suuria toiveita ei voida ~~myös~~ panna myöskään ensi talven metähakkuisiin, sillä siirtymistä suunniteltuun kotimaisen polttoaineen lisäkäyttöön ei tultane toteuttamaan suuressakaan mitassa. Ovatko sitten pienviljelijät valmiita puolustamaan etujaan joukkovoimallaan ja yhdessä ainoan ystävänsä palkkatyöläisten kanssa? Ilmeisesti eivät vielä ole, sillä vaikka kokoomuksen ja osin myös sos.dem. puoluejohdon vihamielinen kanta pienviljelystä kohtaan alkaa paljastua, maalaisliiton rynnäkkömäisesti voimistuneen toiminnan johdosta pienviljelijät eivät vielä näe todellisia etujensa puolustajia. "Vakauttamis" - kysymyksen yhteydessä eduskunnassa tehdyt päätökset helpottavat kuitenkin työtämme tässä mielessä. Asiaa pitääkin käsitellä varsinkin maaseutujärjestöissä ja nimenomaan seuraavissa kunnissa, joissa maalaisliitolla on suhteettoman suuri kannatus vaikka tilat ovat tyypillisiä pienviljelystiloja. Kuhmoisissa esimerkiksi alle 5 peltotehtaarin tilojen osuus kaikkien tilojen määrästä oli viimeisen maatalouslaskennan mukaan 74,5 %, Tottijärvellä vastaavasti 68,8 %, Jämsässä 68,6 %, Ruovedellä 67,3 %, Vilppulassa 66,3 %, Teiskossa 63,2 %, Ikaalisissa 62,2 %, Vesilahdessa 62,1 % ja Hämeenkyrössä 61,6 %. Yhteensä näissä ykdeksässä kunnassa oli 7.671 alle 5:n pha:n tilaa ja vain 278 yli 25 pha:n tilaa. Kun lisäksi otetaan huomioon, että kunnallisverotuksessa taksoitetut tulot ovat em. kunnissa asukasta kohden pienemmät kuin useissa muissa läänimme kunnissa, niin se osoittaa, ettei tämänlaisten tilojen haltiaain edun mukaista ole olla maalaisliiton kannattajina. Heidän etunsa eivät myöskään edellytä kokoomuksen johtamien MTK:n paikallisyhdistysten toiminnan tukemista, sillä eivätkään nämä järjestöt ole tälläkään hetkellä panneet tikkua ristiin maidon tuotajahinnan alentamisen tai väkirehujen hinnan korotusten estämiseksi. Tilojen haltiaain etujen mukaista olisi sensijaan pienviljelijäin liiton ympärille ryhmittäminen ja toiminta tämän liiton osastoissa. Pienviljelijäliiton työ ~~on~~ piirimme alueella on ~~pi~~ nyt pitkästä aikaa noususuunnassa. Piiriin on saatu nuori ja toimintatarmoinen piirikonsulentti. On olemassa edellytykset saada aikaisemmin nukkuneita pienviljelijäosastoja jälleen toimiviksi. Tässä työssä pitää myös meidän järjestöjen antaa tuki pienviljelijätovereille. Selvää on, että me emme tule järjestönä puuttumaan pienviljelijäosastojen työhön, vaan annamme niille tukemme niissä toivien jäsentemme kautta. Yleisiä selostustilaisuuksia järjestämällä, sanomalehtien tikaushankinnalla ja henkilökohtaisella kosketuksella sen sijaa pyrimme rakentamaan työläisten ja pienviljelijäin keskinäistä yhteisymmärrystä ja pienviljelijäin voittamista liikkeemme kannattajiksi. On myös harkittava muotoja mitenkä maaseudun suuren ja usein pitkiä aikoja työtä vailla

olevan palkkatyöläisväestön ammatillista ja poliittista järjestäyt-
neisyyttä voitaisiin edistää. Tämä väestönosa muodostaa maaseudulla
valtaosan jäsenistöstämme ja on ~~myös~~ ^{siellä} myös aktiivisin aines
toiminnassa. Sen ja pienviljelijä~~väestön~~ kesken on kuitenkin usein
toissijaisia erimielisyyksiä työ- ja verotusasioissa. Ei aina nähdä,
kun kylässä ei ole ehkä ainoatakaan ~~suurtalonpoika~~ suurtalonpoikaa,
teollisuusyrittäjä~~stä~~ puhumattakaan, todellista vastustajaa, Puutavara-
yhtiön vaikutus tunnetaan, mutta kuitenkin se on etäinen. Tällöin
on vaara käydä niin, että kaksi köyhää (pienviljelijä ja metsätyöläinen
alkavat mittamaan leipänsä leveyttä toistansa mittapuuna käyttäen.
Aivan vierästä tämä ei ole järjestöväkemme keskuudessa, jos kohta
se rajoittuukin yksityistapauksiin. ^{Tästä on välttämättä vapauduttava, ja saatava} ~~On välttämätöntä, että tällaisesta~~
~~pyritään vapautumaan koska vain se auttaa rintamalinjan~~ muodostumi-
sessa riistäjien ja riistettävien välillä.

Esimerkillisenä voidaan pitää k.e.- lain ympärillä kehitty~~nyttä~~
vanhusten toimintaa. Kun vanhukset näkivät, että Fagerholmin hallituksen
tarkoituksena oli ajaa kelvoton lakiesitys eduskunnassa läpi, niin he
aloittivat kamppailun lähinnä ns. kansaneläkevaliokunnan esityksen
puolesta. Tämä esitys ei eronnut paljoa SKDLn ryhmän tekemästä esitykses-
tä. Muodostetun toimikunnan toimesta Tampereella ja Nokiällä järjestet-
tiin suuria mielenosoituskokouksia ja käytiin pariin otteeseen lähetys-
tönä eduskunnassa. Myös muilla piirimme paikkakunnilla käsiteltiin asi-
aa puhe- ja keskustelutilaisuuksissa. Oli luonnollista, että jäsenistöm-
me samoin kuin eduskuntaryhmämme antoivat tälle toiminnalle kaiken tuken-
sa. Huolimatta Fagerholmin, Tyyne Leivo-Larssonin, Simosen ym. vastus-
tuksesta SKDLn eduskuntaryhmän onnistui vanhusten ~~tuella~~ tuella saamaan
yhteistoimintaa soddem. eduskuntaryhmän kanssa aikaan ja kun muutama
porvariedustaja saatiin vielä mukaan kansaneläkelaki hyväksyttiin
hallituksen esitystä huomattavasti paremmassa muodossa. Vanhukset oli-
vat voittaneet taistelunsa, ^{joskin sen jälkiotteita joudutaan vielä käy-}
^{mään paikallisissa k.e. toimikunnissa.}

Myös kunnallisella alalla on käyty eräänlaista puolustustaistelua
valtiovallan politiikkaa vastaan. Keskeisimmin tässä ovat olleet esillä
vaatimukset Tampereen keskussairaalan rakennustöiden aloittamisesta
sairaalalain voimaan tulon lykkäyksen hylkäämisestä ja yhteiskunnalli-
sen korkeakoulun siirrosta Tampereella. Kuntien kannalta myönteisessä
hengessä edellä mainittuja ~~asioita~~ asioita on ajanut
myös vuoden loppupuolella perustettu Pirkanmaan Maakuntaliitto, jossa
meidän edustajat ovat alun alkaen olleet mukana. ~~Osittain~~ Osittain Maakun-
taliiton tuella eräät alueemme kannalta tärkeät asiat on saatu myön-
teiseen ^{ratkaisuun} päätökseen, kuten mm. eduskunnan päätös Yhteiskunnallisen
Korkeakoulun siirtämisestä Tampereelle ja ^{eduskunnan päätös} määrärahan ottamisesta val-
tion budjettiin Tampereen keskussairaala varten. Sairaalalain lykkää-

Virkamiesten palkkauksessa vallitsevien räikeiden epäsuhteiden korjaamiseksi. Meidän pitää edelleen pyrkiä lujittamaan ja laajentamaan kosketustamme alemmin palkattuun virkamieskuntaan olemalla jatkuvassa yhteydessä esim. opettajiin sekä rautatien ja postin palveluksessa oleviin virkailijoihin. Erikoisesti Tampereella, Nokialla, Valkeakoskella ja Toijalassa on näiden yhteyksien solmiaminen eräs ^{huomion-} ~~ensin-~~ ^{arvoisista} ~~arvoisista~~ tehtävistämme. Osallistumalla esim. kotipaikkaseuran toimintaan voidaan päästä kosketukseen tähän väestönosaan kuuluvien henkilöiden kanssa. Suuremmissa asutuskeskuksissa olisi saatava kosketus myös invaliidijärjestöihin kuten reuma-, tuberkuloosi-, syöpä- ja tapaturmainvaliidien yhdistyksiin. Meillä on paljon jäseniä, joilla ei ole liikaa järjestötehtäviä. Heissä on varmasti osa sellaisia, jotka ~~sopivasti~~ voisivat osallistua p.o. järjestöjen työhön. Heidän kanssaan olisi asiasta keskusteltava. Näin saisimme valistuksellisen kosketuksen niihinkin ihmisiin, joiden asiaa vain kansandemokraatit ovat johdonmukaisesti puolustaneet, mutta jotka ovat näissä järjestöissä johtavassa asemassa olevien porvarien ja sosialidemokraattien aatteellisen kasvatuksen alaisia.

Poliittisesta tilanteesta.

Kysymys kansandemokraattien vaikutuksesta työpaikoilla, maausellulla, ammatillisessa liikkeessä, kunnallisessa elämässä ja kansalaisjärjestöissä ei ole tärkeätä vain taloudellisen taistalon voimistamisen kannalta. Sen merkitys on ratkaiseva myös poliittisessa mielessä.

Kokoomuksen johtama taantumusrintama pyrkii kansan elintason alentamisen rinnalla lujittamaan poliittista valtaansa maan asioissa. Sen perimmäinen tarkoitus on maamme ulkopoliittisen suuntauksen muuttaminen ~~ja kansandemokraattien~~ ja kansan demokraattisten toimintaoikeuksien rajoittaminen. Avoimesti tämä tulee esille Aamulehden jokapäiväisestä kirjoittelusta, mutta konkreettisemmin kuitenkin erilaisten järjestöjen toiminnan organisoinnissa ja propageeraamisessa. Vaikka voimme tässäkin yhteydessä todeta, ettei tämä touhuilu ole saanut suurten joukkojen tukea, ei siihen kuitenkaan voida suhtautua välinpitämättömästi. Kun tällaista eri paikkakunnilla ilmenee, on järjestöjemme käsiteltävä kysymykset ja päätettävänä mahdollisista vastatoimenpiteistä. Näin teimme täällä Tampereella viime kesänä ennen Pajarin divisioonan muistotilaisuutta ja seurauksena asian käsittelystä järjestöissämme ja rakennustyömailla oli, että tilaisuudesta muodostui varsin latteaa ja väkikäy. Mannerheim-patsaan pystyttämistalkoisiin kokoukseen ei myöskään onnistunut saamaan juuri muita kuin fanaattisia sotakiikkoilijoita. Patsaan paljastustilaisuudessa sen sijaan oli melko runsaasti yleisöä. Juhla oli kuitenkin järjestetty maata käsittäväksi ja

~~ja~~ sitä olivat edeltäneet useilla paikkakunnilla järjestetyt Svin-
hufvud - juhlat. Varsinaista työkansaa tilaisuudessa oli vähän.
Osittain tähän samoin kuin Pajarin ~~xxx~~ divisioonan muistotilaisuuden
heikkoon onnistumiseen vaikutti se, että t~~ä~~käläisen kunnallisjärjes-
tömm~~e~~ taholta saatiin sos~~dem~~. kunnallisjärj~~est~~öön yhteyttä, minkä
seurauksena myös Kansan Lehdessä julkaistiin totuudenmukaista aineis-
toa Mannerheimin toiminnasta v. 1918 sekä kehoitettiin työläisiä buh-
tautumaan kielteisesti em. tilaisuuteen. Tampereen Seudun Entiset
Punakaartilaiset eivät sen sijaan saaneet sosdem. kunnallisjärjestöltä
apua Vesilahden toverihaudan muistomerkin paljastustilaisuuden mainos-
fuksessa. Yrittäpä Kansan Lehti vieläpä halventaa tuota tilaisuutta
saavuttamatta siinä kuitenkaan muuta tulosta kuin Vesilahden sosiali-
demokraattien paheksumisen.

Kouraantuntuvan osoituksen maamme oikeuslaitoksen porvarillisesta
luokkaluonteesta osoittivat yleislakkolaisia vastaan lavastetut oikeu-
denkäynnit. Sakkotuomioiden lisäksi niissä annettiin erälle lakkovah-
deille jopa vankeustuomioita~~kin~~. Huolimatta siitä, että tuomioita annet-
tiin kymmenille tamperelaisille, ^{useille} ~~nokialaisille~~, ylöjärviläisille,
kangasalalaisille ja aitolahtilaisille taantumus ei oikeudenkäyntien
lavastuksella saavuttanut toivomaansa tulosta. Työtätekevät eivät pitä-
neet syytettyinä olleita tovereita, joista huomattava osa oli meikäläi-
siä, hulinoitsijoina. Päinvastoin työläiset keräsivät varoja sakkojen
maksamiseksi ja toimeenpanivat mielenosoituskokouksia oikeudenkäyntien
lopettamiseksi. Lähetystöjen kautta vaadittiin ^{myös} SAK:lta toimenpiteitä
syytettyjen puolesta. Ilmeistä on, että yleislakko ja sen jälkeiset
tapahtumat vaikuttavat osaltaan siihen, että porvarien ~~SA~~ ja SAK:n
johtajien keskenään sopima itsenäisyyspäivän työkeräys Unkarin "pako-
laisten" hyväksi kärsi katastrofaalisen vesiperän kaikissa piirimme
vähänkin merkittävimmissä työpaikoissa.

Mitä ~~sitten~~ tulee maalaisliiton toimintaan piirimme alueella
niin sen voidaan todeta muodostuneen hyvin aktiiviseksi. Käytettä-
vissämme olevien tietojen mukaan maalaisliiton t~~ä~~käläisessä piirijär-
jestössä oli vuoden vaihteessa 76 perusjärjestöä ja niissä noin 7500
jäsentä. Piiriin on viime vuoden syksynä ja kuluvaan kevään aikana
perustettu 54 uutta paikallisosastoa, joten järjestöjen ja jäsenten
määrä on huomattavasti suurempi kuin vuoden vaihteessa. Kun ~~tiedämme~~
~~maalaisliiton paikallisosastojen ja niiden jäsenten kiinnittävän työns~~
~~saan päähuomion koskeksiensa ammattien tavallisten pienituloisten~~
~~ja vieläpa metsätyöläisten~~ Kun tiedämme, että maalaisliiton paikallis-
osastot ja niiden jäsenet kiinnittävät työssään päähuomion kosketuk-
sen saamiseen kaikkein pienempienkin viljelmien haltijoihin, vieläpä
metsätyöläisiin, ei ole ihme, että maalaisliiton jäsenmäärä on varsin

korkea ~~sen lehtien levikki~~ verrattuna sen äänestäjämäärään. Myös sen lehtien levikki on noususuunnassa. Tällä hetkellä maalaisliiton piirijohdossa on jo käsitelty kysymystä valmistautumisesta ensi ~~kuukauden~~^{vuoden} eduskuntavaaleihin. Maalaisliitto aikoo, huolimatta siitä, että se on yksi voimakkaampia maidon tuottajahinnan alentajia, väkirehujen hinnan korottajia ja palkakorotusten jarruttajia, esiintyä vaalitaistelussa ~~kykyään~~ "köyhän asian" puolesta. Meidän on aika tarttua kovin ottein maalaisliiton kaksinaamaisuuden paljastamiseen. Paikallisesti siihen saadaan vielä hyvää aineistoa maalaisliittolaisten kunnallispolitiikasta, joka yleensä on hyvin vanhoillista.

Aikaisempaa tarkemmin meidän on harkittava suhtautumistamme myös sosialidemokraatteihin ja heidän keskuudessaan vallitseviin ristiriitoihin. Meidän on pystyttävä erittelemään sosdem. puolueen sisällä olevat ryhmittymät sekä niiden pyrkimykset ja toiminnan motiivit voidaksemme oikealla tavalla tehdä työtä sosialidemokraattisten työläisten ja pienviljelijäin keskuudessa. Sosialidemokraattien suhteellisen hyvä menestys kunnallisvaaleissa piirimme alueella on osoitus siitä, ettei meillä ole elävää, laajalle pohjalle rakentuvaa kosketusta sosialidemokraatteihin. Sitä osoittaa myös se, että tamperelaisella työpaikoilla olevat toverimme eivät tiedä ilman Hämeen Yhteistyötä juuri mitää sosdem. järjestöjen sisällä olevista suurista ristiriidoista, vaikka monilla työpaikoilla on kymmeniä sosialidemokraatteja, jotka ovat osallistuneet sosialidemokraattien välisen selvittelykokouksiin. Myönnettävä kuitenkin on, että eräässä tärkeässä asiassa, yhtenäisessä asennoitumisessa työnantajia vastaan palkka- ja työehtokysymyksissä, kansandemokraattien ja sosialidemokraattien välit ovat huomattavasti viime vuosien aikana parantuneet. On kuitenkin johdonmukaisesti pyrittävä siihen, että sosialidemokraattiset työläiset ja pienviljelijät sanovat johtajilleen lähimmässä tulevaisuudessa, että heitä ei kiinnosta se, johtaako kansan elintason alen tamistoimintaa lähinnä leskisyhmään lukeutuva Fagerholm ~~ja~~ vaiko skoogilaisiin kuuluva Simonen. Avainkysymys on se, miten sosdem. puolue saadaan ajamaan työtätekevien asiaa yhteistoiminnassa kansandemokraattien kanssa.

Socialidemokraattien sisäinen taistelu on piirimme puitteissa ~~xxjxix~~ tähän saakka rajoittunut pääasiassa Tampereella ja viimepäivinä nimenomaan Tampereen Työväenyhdistyksen piiriin. Mainitun yhdistyksen johto lukeutuu lähinnä leskisläisiin, olematta silti ehkä kaikissa kysymyksissä Leskisen linjoilla, jota vastoin takäläinen sosdem. piiri-niinkuin kunnallisjärjestökin tunnustautuu lähinnä

T:nuulla

skogilaisiksi, sitä silti täydellisesti olematta. Työväenyhdistys on tällä kertaa ainoa leskisläisten ja siten Tampereen Sosdem. kunnallisjärjestöön oppositioasenteessa oleva taloudellinen yritys. Kunnallisjärjestö on pyrkinyt saamaan yliotteen tämäkin yhdistyksen hallinnossa. Sen on käyttänyt laillisia ja yhdistyksen johtokunnan lausuntojen mukaan myös laittomia keinoja tarkoituspäätöksensä saavuttamiseksi. Huolimatta siitä, että molemmat osapuolet ovat lähettelleet yhdistyksen monisatapäiselle jäsenkunnalle ^{juntta} ~~monia~~ kirjeitä ja ^{vaiikka yhdistys on} ~~kirjastoja~~ ^{skogilaisen} ~~sekä~~ pitänyt kolme kertaa valmistavan vuosikokouksensa, jossa yhdessä kokoukspuheenjohtajan valinta kesti kolme ja puoli tuntia, asia ei ole vielä ratkennut. Yhdistyksen johtokunta on nyt erottanut ~~Sosdem.~~ ^{Sosdem.} Toveriseuran yhdistyksen jäsenyydestä. Tällä toimenpiteellä se yrittää säilyttää asemansa yhdistyksen johdossa. Ehkäpä huomenna pidettävä yhdistyksen vuosikokous näyttää, joudutaanko kokouksen jälkiselvittely suorittamaan poliisiviranomaisten toimesta, joiden apuun jo tässäkin vaiheessa on kuulemma jouduttu turvautumaan. Onko tällä riidan lopputulos mikä tahansa ei se sinänsä lisää työtätekevien voimaa. Olisi päästävä siihen että sosdem.rivijäsenet nostaisivat riidan periaatteelliseksi keskusteluksi sosdem. puolueen politiikasta. Vasta tällöin, työläisten ja pienviljelijäin asioihin puuttumisen jälkeen ~~riidasta muodostui~~ ilma alkaisi puhdistua puolueen sisällä. Tähän asti riita on vain auttanut ^{osoittavat.} ~~sosialidemokraatteja, aktiiviseinut heitä, niin kuin kunnallisvaalien tulokset T:nuulla~~ Vaalitaistelu.

Tämänlaisesta keskustelusta olisi varmaan koko maamme työtätekeville hyötyä lähestyviä eduskuntavaaleja silmällä pitäen. ~~Tervetullut~~ ~~seksisixixix~~ Se olisi ollut tervetullut heti yleislakon jälkeenkin, jolloin kaikki puolueet aloittivat kuumeisen kunnallisvaalivalmistelun. Siihen tilanne ei kuitenkaan vielä johtanut ja niinpä ^{eivät toteutuneet} ~~riidat~~ yleislakon päivinä esiinnousseet tunnukset yhteisen Vapun vietosta ja yhteisistä vaaliliitoista kunnallisvaaleissa.

Myöntää täytyy, että välittömästi sen jälkeen kun toverimme kunnissa näkivät ettei yhteisiä vappujuhlia saada aikaan, heikkeni myös halu keskustella sosdem. työläisten kanssa yhteisestä vaaliliitosta. Virallisesti vaaliliittotarjous tehtiin sos.dem. järjestöille lähes kaikissa piirimme kunnissa. Muutamissa pitäjissä asiasta päästiin virallisiin neuvotteluihin ~~ihän~~ sosialidemokraattien kanssa. Näkyviin tuloksiin neuvottelut eivät sen sijaan vielä johtaneet ainoassakaan kunnassa. Yksityisiä sosialidemokraatteja oli sen sijaan vaaliliitossamme useassa kunnassa.

Ehdokkaittemme listoille asettelu suoritettiin 22 kunnassa järjestöäänestyksen ja muissa kunnissa järjestöjen johtokuntien yhteisten kokousten päätösten perusteella. Jäsenten osanotto järjestöäänest-

tykseen oli laimeata ja sitä ei edeltänyt niin yksityiskohtainen periaatekeskustelu kunnallispolitiikastamme kuin suunnitelmisamme oli edellytetty. Tästä syystä eräissä kunnissa ehdokasasettelu suoritettiin jonkun verran äänestyksen tuloksesta ~~piikse~~ poikkeavalla tavalla. Pienissä kunnissa järjestöillemme tuotti vaikeuksia löytää riittävä määrä sopivia ehdokkaita. Kaikissa suuremmissa kunnissa ehdokkaiksi ei tiedusteltu riittävästi järjestöjemme ulkopuolisia henkilöitä. Yleensä ehdokasasettelumme oli nyt kuitenkin aikaisempää laajemmalla pohjalla. Lopullisesti ehdokasasettelu oli tarkoitus hyväksyä kesäkuussa pidetyissä kuntien järjestöjen johtokuntien yhteisissä kokouksissa. Useissa kunnissa ehdokaskysymys ratkaistiin kuitenkin myöhemmin. ^{yhteensä} Me perustimme nyt 877 valitsijayhdistystä, joista naisehdokkaita ~~oli~~ 131. Poliittisista vastustajistamme ~~kuten~~ ~~kuiten~~ ~~kin~~ sosialidemokraatit ja maalaisliittolaiset hoitivat ehdokasasettelunsa meitä paremmin. Molemmilla ryhmillä oli aikaisempaa paljon enemmän ehdokkaita, joista osa oli aikaisemmin lukeutunut joko puolueettomiin tai muiden puolueiden kannattajiin. Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä sosialidemokraattien ~~xxx~~ onnistui saamaan ehdokkaikseen aikaisemmin meidän ehdokkaina olleita henkilöitä, yhden kummasakin kunnassa. Molemmat edellämäinitut henkilöt olivat joutuneet heikon toimintansa vuoksi järjestöjemme arvostelun kohteiksi. Kun heiklä oli kova halu olla "pinnalla" ja kun he epäilivät, ettei siihen meidän liikkeessä ole enää mahdollisuutta, he muuttivat leiriä. Kurussa puolestaan porvarien onnistui saamaan vaaliliittoonsa erään jo vanhuudenheikon henkilön, joka oli valittu valtuustoon edellisissä vaaleissa meidän vaaliliitosta. Pääsivät näistä Ikaalisten ja Kurun miehet ~~valtuustoon~~ ^{valtuustoon}. Ilmeistä on, että tällaisia tapauksia ei olisi päässyt syntymään, jos järjestömme olisivat jatkuvasti pitäneet edellämäinituihin henkilöihin kiinteätä kosketusta.

Nämä olivat kuitenkin poikkeustapauksia, yleensä ehdokkaamme ovat olleet työtätekevien asialla uskollisia henkilöitä. ~~xxxxxx~~
~~xxxxxx~~

Järjestöjemme panos vaalivalistustyössä jäi odotettu vähäisemmäksi. Me emme onnistuneet nostattamaan voimakasta kamppailua kansandemokraattisen kunnallispolitiikan ja ehdokkaitemme tunnetuksiteon puolesta. Valistustyömme rajoittui liiaksi eri kunnissa toimitettujen lentolehtisten ja Hämeen Yhteistyön ns. vaalitilausten varaan. Lentolehtiset toimitettiin yleensä liian myöhään ja Hämeen Yhteistyön vapaa kappale tavoitteiden täyttämiseksi tapahtui myöhästymistä melkein jokaisen kunnan kohdalla. Muutamat toimitetuista lentolehtisistä olivat kuitenkin hyviä. Näistä eräinä parhaimpina voidaan pitää Jämsänkosken lentolehtistä. Siinä julkaistiin sanasta sanaan se

ohjelma, ^{minkä} ~~sen~~ kansandemokraatit esittivät valitsijoille ensimmäisissä sodanjälkeisissä kunnallisvaaleissa ¹⁹⁴⁵. Sen jälkeen oli selostus siitä, mitä ohjelmasta oli toteutettu ja mikä oli ollut kansandemokraattien osuus kunnassa tapahtuneeseen edistykseen. Kuntalaisille voitiin vakuuttavasti osoittaa kansandemokraattien ^{toiminteen} ~~sanojen ja tekojen~~ lupaustensa mukaisesti. Myös Nokian, Tampereen ja Valkeakosken lentolehtisissä oli konkreettista aineistoa, niihin tai muiden kuntien lentolehtisiin ^{silti} ~~yksityiskohtaisemmin~~ puuttumatta.

Vaalitoiminnassamme esiintyneeseen passiivisuuteen ~~me~~ vaikuttivat jonkin verran kansainvälisessä tilanteessä kevään ja kesän aikana sattuneet tapahtumat. Ennen kaikkea NKP:n edustajakokouksessa suoritettu yksilökultin arvostelu, jonka porvarillinen ja sosialidemokraattien lehdistö pelkisti yksinomaan Stalinin-arvosteluksi, herätti osassa jäsenistöämme epävarmuuden tunnetta. Se, ja vähän myöhemmin sattuneet Poznanin tapaukset passiivisoivat osaa jäsenistöstämme. Kun piirin varat olivat kuluneet valitsijamiesvaaleissa eikä säästötoiminnallakaan saatu riittävästi varoja vaikka se tehostuikin useissa järjestöissä kiitettävästi, piirin ohjaustyö jäi aikaisempaa paljon heikommaksi. Piirimme valistussihteerin sairastumisen jälkeen jouduimme olemaan vaalityössä jopa normaalia ~~työvoimaa~~ vähälukuisemmalla työvoimalla. Vastustajillamme sen sijaan ^{oli} ~~oli~~ rahaa toimittaa ja postittaa valitsijoille vaittavat määrät erilaisia lehtiä, kirjeitä ja kirjasia, järjestää juhla- ja keskustelutilaisuuksia maksuttomine kahvitarjoiluineen, palkata runsaasti vaalijärjestäjiä, pystyttää ~~valistustöihin~~ ^{valtavaa} suuria mainostorneja jne. Tähän asti olemme voineet tasata vaalirahastojen suuruuden erilaisuudesta johtuvaa epäsuhdetta jäsenistömme aktiivisuudella. Tällä ~~ker-~~ ralla toiminnallisuutemme, aivan pientä aktiiviryhmää lukuunottamatta oli ~~niin~~ paljon vähäisempi, ettei se pystynyt epäsuhdetta tasaamaan. Niinpä vaalien tulokset muodostuivat meille tappiollisiksi, kuten teille jaetut numerot osoittavat. Me menetimme 12 paikkaa ja suhteellinen osuutemme hyväksytyistä äänistä aleni edellisten vaalien 28,1 %:sta 26,7 %:iin. Äänimääräsuhteemme kohosi vain kuudessa kunnassa, Teiskossa, Ylöjärvellä, Jämsänkoskella, Juupajoella, Sahalahdella ja Nokialla. Muissa kunnissa se laski, eniten Längelmäellä, Jämsässä ja Orivedellä. Jos tehdään karkea jako ^{äänimääräsuhteen kehityksen perusteella} ~~meidän kunnista~~ ^{siitä}, missä

nimittäin

~~Parhaiten vaaleissa menestyivät sosialidemokraatit, lähinnä~~ ~~käydyn yleisalakansiosista~~ me menestyimme heikoimmin, missä parhaiten, voidaan sanoa, että heikompia kuntia olivat lähinnä teollisuusvaltaiset kunnat, Nokiaa, Jämsänkoskea ja Ylöjärveä lukuunottamatta ja parempia kuntia maatalousvaltaiset kunnat.

Parhaiten vaaleissa menestyivät sosialidemokraatit, lähinnä

yleislakon ansiosta, mutta myös maalaisliitto lujitti tuntuvasti asemiaan kokoomuksen ja eräin paikoin myös sosialidemokraattien kustannuksella. Sosialidemokraattien parhaat kunnat ovat äänimääräsuhteen kehityksen perusteella Toijala, Kuhmalahti, Valkeakoski ja Teisko ja heikommät Pohjaslahti, Kuru ja Ruovesi.

Porvareilla vastaavasti parhaimpia kuntia ovat Pohjaslahti, Kuru ja Kuhmoinen ja heikompia Teisko, Kuhmalahti ja Toijala. Merkillepantavaa on, että kaikki mainitsemani parhaat kunnat ovat sellaisia, joissa porvaristolla oli nyt kaksi tai useampia vaaliliittoja ja edellisissä vaaleissa vain yksi yhteinen vaaliliitto.

~~Yksityiskoht~~ Vaalien yksityiskohtaisemmat, numerolliset tulokset ilmenevät edustajille jaetusta kokousaineistosta.

Kunnallisesta toiminnasta.

Kun uudet valtuustot tämän vuoden tammikuussa kokoontuivat vaalikokouksiinsa niin työväenryhmät olivat valmistautuneet niihin yhteisesti aikaisempaa paremmin. Selvästi voimme todeta, että sosialidemokraatit ovat niissä kunnissa, joissa on kolme likipitään yhtä voimakasta ryhmää tukeneet meitä lautakuntapaikkojen valinnassa. Niukasti työläisenemmistöisissä kunnissa, kuten Kurussa, Längelmäellä ja Toijalassa me olemme ~~saaneet vaikkasimmekin pienempien ryhmien~~ saaneet lautakuntapaikkoja enemmän kuin voimasuhteemme olisivat edellyttäneet. Tämä johtunee ~~mm~~ siitä, ettei sosialidemokraareilla ole riittävästi päteviä voimia. Oma merkitys on myös sillä, että ryhmämme muodostaa näissä kunnissa voimasuhteiden vaa'an kielen. Sen sijaan kunnissa, joissa on työläisenemmistö, mutta sosdemit ovat meitä huomattavasti pienenpänä ryhmänä (Hämeenkyrö, Jämsänkoski), sosdemit ovat liittoittuneet porvarien kanssa meitä vastaan ja saaneet itselleen siten enemmän lautakuntapaikkoja. Porvarienemmistöisissä kunnissa sosdemit niinkään ovat olleet ennemmin porvareiden kuin meidän kanssanyhteistoiminnassa.

Yhteistoimintaa on pyrittävä edelleen syventämään. Meillä on nyt melkein joka kunnassa oma kunnallispoliittinen ohjelmamme, joka vaalien edellä laadittiin. Ohjelma on nyt jokaisessa kunnassa uudelleen tutkittava ja suunniteltava, miten sen eri kohtien toteuttamiselle saadaan kuntalaisten tuki. Täten päästään valtuustoryhmämme aloitteellisuuden ja sille hankittu^{th 42} kuntalaisten yhteisen tuen kanssa sellaisiin tuloksiin, että ne vaikuttavat ^{1/2}eduskuntavaaleissa. On myös oltava ~~vapilppx~~ valppaana, että saataisiin kunnat toimimaan sellaisten lakiesitysten puolesta, jotka helpottaisivat kuntien taloudellisia rasituksia. "Vakauttajat" pyrkivät siirtämään tällaisten lakien voimaantuloa, mutta nii n ei tapahdu, jos kunnat osoittavat riittävästä päättäväisyyttä asioiden käsittely- ja ratkaisuvaiheissa, Useassa tapauksessa meidän

edustajien on oltava aloitteentekijöinä näissä asioissa. Parhaisiin tuloksiin päästään parantamalla valtuustoryhmämme kokoustoimintaa, neuvottelemalla asioista järjestöväkemme ja muiden kuntalaisten kanssa, vetämällä kuntalaiset aloitetoiminnan kautta kunnallispolitiikan piiriin ja tiedottamalla käydystä kamppailuista ja saavutetuista voitoista valitsijoille lehtemme kautta.

Osuuskauppavaaleista.

Edellämainittu ohje pätee myös osuuskauppaliikkeen piirissä tehtävässä työssä. Eroa on vain siinä, että käsiteltävien asioiden piiri ja tehtävien päätösten vaikutus on rajoitetumpi kuin kunnallisessa elämässä. Ol. Omaa kentien lukuunottamatta me emme ole omaksuneet oikeata työtyyliä osuuskauppaliikkeenä. Useassa tapauksessa me olemme ottaneet siihen sivustajien asenteen. Tunnustamme kyllä ~~edistysmielisen osuuskaup~~ edistysmielisen osuuskauppaliikkeen merkityksen työväenliikkeen osana ja olemme useassa tapauksessa sen vakinaisia asiakkaita, mutta emme ota siihen sellaista otetta kuin pitäisi. Osittain tällainen asenne on ymmärrettävää. Ollessaan enemmistönä osuusliikkeitten johdossa ja osuustoiminnallisissa keskusjärjestöissä ~~he~~ eivät ole hoitaneet niitä edistysmielisten osuuskauppaperiaatteiden hengessä. Tästä myös johtune se erilainen suhtautuminen mitä jäsenistö tuntee Omaan, ainoaan meikäläisvoittoiseen osuusliikkeeseen piirimme alueella. Meidän olisi kuitenkin aika vähitellen korjata asennettamme myös sosiaalidem. voittoisissa osuusliikkeissä, sillä ~~mutten~~ ^{vaaleissa} me emme tule saamaan mihinkään puolueyhdistyksiin kuuluvien ^{vaaleissa} osuuskauppaihmisten kannatusta. Se on kuitenkin välttämätöntä riittävän vaikutuksen saamiseksi osuusliikkeiden johtoelimiin.

Tarkastellessamme viime vuoden marraskuun lopulla käytyä osuuskauppavaalikamppailua ja sen tuloksia, kiintyy huomio siihen, että osuusliikkeitten jäsenten mielenkiinto vaaleja kohtaan oli liikkeiden taholta suoritettun vaalimainonnan voimakkuudesta huolimatta aikaisempaa laimeampi. Kun vaalit suoritettiin nyt ensimmäisen kerran yhtäaikaan kaikissa piirimme alueella olevissa osuusliikkeissä (Ol. Kurunmaata lukuunottamatta), kiinnitimme me päähuomion muutamiin erikois-asemassa oleviin liikkeisiin. Tällaisia liikkeitä olivat Ol. Voima, piirimme suurimpana liikkeenä, Ol. Oma ainoana meikäläisvoittoisena liikkeenä, Luopioisten Osk., jossa voimasuhteet olivat edustajistossa tasan ja Ol. Koitto tärkeän teollisuuskeskuksen liikkeenä. Luonnollisesti emme väheksyneet muidenkaan liikkeiden vaalien merkitystä,

mutta käytettävissämme olevien voimavarojen vähyyttä pakotti tämänlaiseen keskitykseen. Varsinainen vaalityö rajoittui pääasiassa ehdokaskysymyksen hoitamiseen, lentolehtisten toimittamiseen ja levittämiseen sekä vaalipäivän työhön. Uusien jäsenien hankinta ja henkilökohtainen valistustyö liikkeen jäsenten keskuudessa jäi ^{meiltä} kaikkialla melko vähäiseksi. Sen sijaan sosialidemokraatit keinottelivat ^{häikäilemättömästi} jäsenhankintakysymyksellä ennen kaikkea Ol. Voimassa. ~~Suuresta osasta häikäilemättömästi.~~ Keväällä liikkeen johtokunnassa tehtiin päätös, jolla uusien jäsenien hyväksyminen liikkeeseen lopetettiin vaaleihin asti. Lokakuun puolivälissä liikkeen johtokunta teki enemmistöpäätöksen, että ne jäsenet hyväksytään liikkeeseen, joiden hakemukset on liikkeen johtokunnalla lokakuun loppuun mennessä. Marraskuun alkupäivinä johtokunta sitten hyväksyi jo etukäteen hankitut n. 550 uutta, lähinnä sosdem. jäsentä liikkeeseen. Suuri on jäsenistä oli ns. äänestäjäjäseniä. Myös eräissä muissa osuusliikkeissä sosialidemokraatit saivat porvareilta tukea, Luopioisten Osuuskaupan ja Ol. Koiton vaaleissa sosialidemokraattien vaaliliitossa oli useita porvareita ehdokkaina.

Vaikka me kärsimme edellisiin vaaleihin verrattuna pienen tappion, vähenihän ~~suhteellisen osuuden edellisten vaalien~~ äänimäärämme suhteellinen osuus edellisten vaalien 41,6 %:sta 38,1 %:iin, ei tulosta voida pitää huonona. Eteenpäin on kuitenkin yritettävä, siinä mielessä osuuskauppaliikkeeseen suhtautumiskysymystä pitäisi käsitellä kaikkien järjestöjemme kokouksissa. Olisi myös aloitettava jäsenhankinta ja sitä pitäisi tasaisesti jatkaa vaaleihin saakka. Mikään ylivoimainen tehtävä ei meillä pitäisi olla esim. Voimassa 2500 uuden jäsenen hankkiminen liikkeeseen. Yksistään jo Tampereella ja Nokialla tämä tavoite voitaisiin täyttää, jos järjestöjemme ja heidän perheittensä jäsenet liittyisivät kaikkiin Voiman jäseniksi. Tällöin ^{on} nousi kysymys siitä, ketkä ovat liikkeen johdossa sekä miten ja kenen hyväksi liikettä johdetaan. Vaalien numerolliset tulokset on jaettu teille, joten niihin ei ole syytä puuttua.

Lehdistöstämme.

Kaikissa niissä suurissa kamppailutehtävissä, joita kertomuskaudella on ollut, on sanomalehdistöllämme ollut suuri merkitys. Tietoisena tästä lehtiemme parantamiseen liittyviä kysymyksiä pohdittiin viime vuoden aikana kaikissa järjestöportaissa enemmän kuin ehkä koskaan aikaisemmin. Päälehtien kohdalla tämä johti kesällä tehtyyn tunnettuun päätökseen Vapaan Sanan ja Työkansan Sanomien yhdistämistä yhdeksi suureksi lehdeksi. Jäsenistömme taholta päätöstä tervehdittiin ilolla ja kun lehdessä otettiin tilaushankinnan alkaessa käytäntöön ns. tilausmaksusopimus, asiamiehet ryhtyivät tehokkaaseen

tilaushankintaan. Tulokset ovat olleet hyviä, sillä Kansan Uutisten levikki oli piirimme alueella viime helmikuun puolivälissä n. 20 % suurempi kuin Vapaan Sanan ja Työkansan Sanomien yhteislevikki vastaavana aikana kaksi vuotta sitten. SKDL:n järjestöjen vajaan kahden kuukauden aikana Kansan Uutisille hankkimien tilauskuukausien määrä oli 14,7 % suurempi kuin vuoden 1955 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana hankittujen VS:n ja TkS:n tilauskuukausien lukumäärä. SKDL:n järjestöillä on kuitenkin vielä suuret edellytykset tilaushankinnan parantamiseen, sillä Kansan Uutisilta saamamme tilaston mukaan vain 57 järjestöämme oli tammikuun ensimmäisen ja helmikuun 20 päivän välisen aikana lähettänyt tilauksia lehden konttoriin. Varmaa on, että osa SKDL:n järjestöjen lehtiasiamiehistä ei ole muistanut ilmoittaa järjestöään lehden konttoriin, vaikka on sinne tilauksia lähettänytkin, mistä syystä järjestö ei näy tilastoissa. Mutta liian paljon on vielä niitäkin järjestöjä, joissa ei ole tehty juuri mitään Kansan Uutisten levikin hyväksi. Kun lehti ~~nyt~~ on saanut tilaajilta tunnustuksen hyvästä sisällöstä ja toimitustavasta, niin nyt ratkaisee asiamiesten työ lehden levikin suuruuden. Järjestöissä pitääkin jo toukokuun aikana valmistautua lehden puolivuosisvaihteen tilaushankintaan. Tavoitteena tulee pitää tilaajamäärän kohottamista, mikä saavutetaan ulottamalla tilaushankinta ~~me~~ tarpeen vaatiessa uusien asiamiesten valinnan kautta sellaisillekin alueille, joissa työ on aikaisemmin ollut heikompaa.

Rinnan Kansan Uutisten levitystyön kanssa meidän pitää vakavasti pohtia piirilehtemme Hämeen Yhteistyön ~~levikkiasioita~~, koska sen tilaajamäärä laski vuoden vaihteessa. Kun otetaan huomioon, että kokoomuksen Aamulehti leviää joka päivä n. 70.000 kappaleen painoksella, vuoden alusta 7 kertaa viikossa ilmestyvä Kansan Lehti ehkä noin 12.000 kappaleen painoksella ja myös Helsingin Sanomien, Eteläsuomalaisen, Maakansan ja Sosialidemokraatin yhteislevikki on tuhansia numeroita päivittäin, ei liene yliampumista vaikka sanommekin omien ~~lehtien~~ lehtiemme ja piirimme asioita ajatellen ennen kaikkea Hämeen Yhteistyön levityksen olevan ensiarvoisen tehtävämme. Sen kautta me voimme antaa piirimme asukkaille oikean ~~kyvan~~ siitä, miten asiat ovat työpaikoilla kunnalliselämässä ja kaikkialla missä käydään taistelua työn ja pääoman välillä.

Useat toverit ovat arvostelleet piirilehtemme kokoa ja sisältöä. Monissa tapauksissa arvosteluun on ollut aihetta ja epäkohtia on pyritty korjaamaan, mutta kun jotkut toverit ovat sanoneet, ettei Hämeen Yhteistyöllä ole suurtakaan merkitystä työmme kannalta ja ennen siihen ei oteta todella myönteistä asennetta ennekuin se muuttuu 6 kertaa viikoossa ilmestyväksi, niin tällaista asennetta ei voida pitää oikeana

Kaikkihan me olemme yhtä mieltä siitä, että lehti pitäisi saada mahdollisimman hyväksi. Olemme varmaan yksimielisiä siitäkin, että lehti on viimeaikoina parantunut niin sisältönsä kuin kokonsakin puolesta. Kuusipäiväiseen lehteen emme kuitenkaan ole uskaltaneet ~~siirtää~~ vielä siirtää jo taloudellisten syiden vuoksi, mutta siihen ei olisi vielä ollut riittäviä teknillisiäkään mahdollisuuksia. Nyt kirjapainoomme asennetaan rotatiopainokonetta ja ~~lähiaikana~~ lähiaikana sinne saadaan kolmas latomakone, joten painolla tulee olemaan teknilliset mahdollisuudet kuusipäiväisen lehden painamiseen. Tämän jälkeen on ratkaistava uskallammeko ottaa sen riskin mitä siirtyminen kuusi kertaa viikossa ilmestyvään lehteen ~~aiheuttaa~~ aiheuttaa. Kysymys on useista miljoonista markoista, jota seikkaa ne toverimme eivät aina ymmärrä, jotka eniten lehteämme arvostelevat. Myönteisen päätöksen tekoa asiassa helpottaa se, jos saamme puolivuosisivaihteen mennessä kohotettua lehden tilaajamäärän esim. siihen 8.000 kappaleeseen, missä se oli ^{virallisen levikkitarkastuksen mukaan viime vuoden} ~~lokakuussa~~ ^{lokakuussa.} ~~levikkitarkastuksessa.~~ Mitenkään ylivoimainen tämä tavoite ei ole, sillä suhtautumalla lehteemme samalla tavalla myönteisesti kuin järjestöväkemme on suhtautunut kirjapainomme rakentamiseen ja rahoitukseen, tavoite täytetään. Pelkkä myönteinen suhtautuminen ei kuitenkaan riitä, tarvitaan konkreettista, usean sadan toverin epäitsekästä työtä, kiertämistä talosta taloon ja kylästä kylään tilaushankinnassa. Siitä on nyt kysymys.

Järjestöllisestä tilanteesta.

Myös järjestöllisen tilan kohentaminen edellyttää epäitsekkyyttä, monesti pieniltä näyttävien tehtävien tarkkaa toteuttamista. Muuta tietä ei ole lujan järjestökoneiston muodostamiseksi.

Tällä hetkellä piirijärjestö^öme kuuluu 22 kunnallis- ja 117 perusjärjestöä. Uusia järjestöjä on kertomuskauden aikana perustettu 2, Ritvalan ja Hirsilän yhdistykset. Toimintansa lopettaneita järjestöjä on 6, Suokulma, Säijä, Aureen-Loppi, Riitiala, Kankaantaa, ja Pohjois-Valkeakoski, joten nettovähennys viime vuodesta on 4 järjestöä. Suurimpana syynä em. järjestöjen toiminnan loppumiseen on ollut ~~puute~~ nuorista, toimintatarmeisista henkilöistä. Piirijärjestöme kirjoissa oleva jäsenmäärä oli viime vuoden lopussa 4.030 eli 409 jäsentä vähemmän kuin ^{edellisen} vuoden vastaavana aikana. Naisia jäsenistä on n. 20 %. Jäsenmäärän vähennys johtuu osittain järjestöjen lukumäärän vähentymisestä, mutta ennen kaikkea useissa järjestöissä tapahtuneesta jäsenmäärän laskusta. Vähennys on suhteellisen suuri ja eniten siihen ovat vaikuttaneet paikkakunnalta paismuutot, jäsenmaksujen epäsäännöllinen perintä, joka johtaa suurehkojen rästi-

en muodostumiseen ja sen seurauksena järjestöstä irtaantumiseen, kuolema ja uusien jäsenten vähäinen tulo järjestöihimme. Poliittiset syyt, lähinnä poliittisen mielipiteen tarkistus, ovat olleet jäsenyydestä luopumisen aiheena vain muutamissa yksityistapauksissa. Jäsenhankinnassa vallitsevaa tilannetta kuvaavat seuraavat numerot: 50:stä järjestöstä tänä vuonna saamamme jäsentilaston mukaan 22:een järjestöön oli hankittu yhteensä 78 uutta jäsentä. Näistä yksistään Ikurin yhdistykseksi 29. 28:ssa jäsentilastonsa lähettäneessä järjestössä ei ~~oltu~~ ^{lieneen} uusia jäseniä hankittu ja näin asia ~~on~~ ^{lieneen} likipitään kaikissa niissäkin järjestöissä, jotka eivät ole jäsentilastoaan toimistoomme lähettäneet. Onko nyt sitten vaikeata saada uusia jäseniä järjestöihimme? Siihen voitte te vastata parhaiten, mutta piiritoimikunnan käsityksen mukaan uusien jäsenien tuloa järjestöihimme haittaa ~~eniten~~ ^{eniten} se, että järjestöissämme tehdä suunnitelmallista työtä jäsenmäärämme lisäämiseksi.

~~Sillä~~ Tosiasia kai on se, että kyllä jokainen tai ainakin melkein jokainen järjestömme olisi voinut hankkia edes yhden uuden jäsenen jos asia olisi muistettu hoitaa samalla kun ~~ennepä~~ ~~ennepä~~ ~~ennepä~~ toverimme ovat menestyksellisesti keskustelleet työtovereittensa kanssa talouspoliittisista ym. ajankohtaisista kysymyksistä. Moni lehtiasiamies olisi niinkään voinut saada jonkun uuden jäsenen kun asia olisi tullut puheeksi lehtitilausten hankinnan yhteydessä. Vakauttamispolitiikka ja sen ilmeisenä seurauksena ~~syntyvä palkkataistelu~~ ~~syntyvä palkkataistelu~~ ~~syntyvä palkkataistelu~~ syntyvä palkkataistelu pakottaa ihmiset uudelleen arvioimaan kunkin puolueen toimintaa ja tarkoitusta. Tämä antaa meille mahdollisuuden jäsenmäärämme lisäämiseen sillä ~~taisteluvaiheessa~~ ^{palkkataistelun yhteydessä} työtätekevät näkevät tavallista paremmin myös poliittisen järjestäytymisen tarpeellisuuden. Järjestöissä olisi kiinnitettävä vakava huomio myös rästiläisyyden poistamiseen, sillä tämän kuun 15 päivään mennessä toimistoomme oli tilitetty viime vuoden jäsenmaksuja eri neljänneksiltä vasta seuraavasti: I neljännes 3.409 jäsentä, II nelj. 3380 jäseneltä, III nelj. 3.072 jäseneltä ja IV nelj. 3.005 jäseneltä. Seuraavien tilitykset olivat koko viime vuodelta rästissä: Hämeenkyrön, Vähäröyhön, Ikaalisten, Hirvijärven, Kuhmalahden, Lempäälän, Padankosken, Aitoon, Luopioisten Taiston, Linnavuoren, Harhalan, Pirttijärven, Elintarvikealan, Kankaantaan, Enokunnan, Oriveden Haaviston, ja Työläisurheilijain Poliittisen yhdistyksen. Neljä viimeksi mainittua on toiminnallisesti täysin nukuksissa, mistä syystä niitä ei ole otettu huomioon piirin jäsenmäärää laskettaessa.

Järjestöjen toiminta keskittyy kertomuskaudella pääasiassa kunnalliseen - ja osuuskauppavaalitoimintaan sekä lehtiemme tilaushankintaan. Mutta myös maakuntajuhlat, ja Sampo-arpajaiset aiheuttivat järjestöllemme runsaasti tehtäviä. Monet järjestöt tekivät nyt niinkuin aikaisemminkin

uutterasti työtä, mutta yleisesti ottaen asioiden käsittely järjestöissämme oli vähäisempää ja jäsenistömme osallistuminen päätösten toimeenpanoon heikompaa kuin ennen. Myönteisiäkin poikkeuksia on kuten mm. Tampereen Ikurissa, Ylöjärven Metsäkylässä ja Aitolahdessa, muutamia järjestöjä mainitakseni, joissa kokouksia on ollut säännöllisesti ja jäsenten osallistuminen järjestön työhön tunnustusta ansaitsevaa. Ilmeisesti sillä, että näissä järjestöissä on ~~jatkuvasti käsitelty yleisten järjestöasiain rinnalla paikkakunnan~~ jatkuvasti käsitelty yleisten järjestöasiain rinnalla paikkakunnan työtätekeville tärkeitä kunnallisia-~~x~~ ym. kysymyksiä, on ollut ratkaiseva merkitys järjestöjen toiminnalle. Jäsenet ovat nähneet järjestön toiminnan tarpeellisuuden jo paikallisten asioiden ajamisen puitteissa ja järjestön ulkopuolella olevat sen kautta, kun järjestö on ottanut heihin yhteyttä erilaisissa kunnallisissa aloite-tekysymyksissä. Edelläolevan perusteella meidän pitäisikin harkita, eikö aktiivimme voimia pitäisi kaikissa järjestöissä käyttää nykyistä enemmän hyvin valmisteltujen yleisten keskustelutilaisuuksien järjestämiseen vaikka se joissain tapauksissa voisi vähentää kuukausikokousten määrääkin. Sillä eikö olisi työmme kannalta tuloksellisempaa, jos yhdistyksemme järjestää vuoden aikana esim. neljä kokousta, jotka hyvän ennakkovalmistelun kautta saadaan onnistumaan ~~ja~~ sekä pari hyvin suunniteltua keskustelutilaisuutta, joiden kautta järjestö saa kosketuksen ~~ei kosketa~~ epäpoliittisiin ihmisiin, kuin kymmenen huonosti valmisteltua ja onnistuvaa kuukausikokousta. Tätä, niin kuin muitakin sellaisia muotoja, mitenkö parannamme yhteyttämme tavallisiin~~x~~ työläisiin ja pienviljelijöihin, meidän pitää tässä kokouksessa harkita.

Edellä on tullut kosketeltua lähinnä niitä puutteita ja heikkouksia, joita toiminnassamme on ilmennyt. Meillä on kuitenkin ollut myös saavutuksia. Sijoittuihan piirijärjestömme liittotoimikunnan toimeenpanamassa toista vuotta kestäneessä ja viime lokakuussa päättyneessä piirijärjestöjen välisessä toimintakilpailussa ensimmäiselle tilalle. Kilpailussa oli useita toimintakohteita, joiden pohjalta pistelaskenta suoritettiin. Parhaimpiin saavutuksiin me pääsimme säästötoiminnassa, vuosijulkaisujen myynnissä ja yleisessä toiminnallisuudessa, sen sijaan kunnallisvaalityöstä, lehtilevityksestä ja ~~x~~ - tekisipä mieli sanoa - ikuisesta murhelap-sestamme, jäsenhuollosta, saimme keskitasoa heikomman pistemäärän. Lopputulokseen voidaan kuitenkin olla tyytyväisiä ja piiritoimikunta haluaakin lausua järjestöillemme toverillisen kiitoksen siitä työstä minkä tulosta toimintakilpailun voitto piirijärjestöllemme on. Myös Sampo-arpojen myynnin järjestömme hoitivat hyvin, vaikka jäim-

mekin tässä kilpailussa kolmennelle tilalle.

Kun vaalikamppailut aiheuttivat järjestöillemme tavallista enemmän työtä, ei kurssi- ja koulutustoiminta muodostunut erikoiden vilkkaaksi. Niin alueellisesti järjestetyt kunnallispoliittiset neuvottelutilaisuudet kuin maaseututyöntekijöille ja sosiaalilautakunnissa oleville SKDL:n edustajille järjestetyt piiriä käsitteivät opintopäivät sen sijaan ovat onnistuneet tyydyttävästi, osanottajien puolesta jopa arvioitua paremminkin. Opintokerhotoiminta sen sijaan polkee edelleen paikallaan ja paikallisten luentotilaisuuksien järjestelyssä jää pääpaino syyskaudelle. Silloin kuitenkin on tarkoitus, välittömästi toimeenpantavan Järjestöviikon jälkeen, aloittaa laaja luentotilaisuuksien järjestely eri puolilla piirin aluetta. Tilaisuudet tulevat olemaan etupäässä kahtena arki-iltana ja käsitellään niissä sekä ideologisia että käytännön järjestötyöhön välittömästi liittyviä kysymyksiä.

Juhlatoiminnan merkittävimmät tapahtumat olivat vappujuhlat, ~~Hämeen Maakunta~~ Ruovedellä järjestetty Hämeen Maakuntajuhla ja Tampereelle kunnallisvaalein edellä toimeenpantu Kansanvallan juhla. Maakuntajuhlaa lukuunottamatta tilaisuudet onnistuivat kohtalaisen hyvin, Yhteisiä vappujuhlia ei kuitenkaan saatu muualla kukaan kuin Kolhossa ja Viljakalassa. Maakuntajuhlien onnistumista haittasi ~~hyvin~~ voimakas vesisade, jota ilman juhlasta olisi muodostunut tähän astisista paras. Puhetilaisuuksia oli vaalivuodesta huolimatta aikaisempaa vähemmän. Suurimmassa osassa niistä oli puhujana joku piirimme kansaedustajista.

Huolimatta siitä, että sosdem. puoluejohto on jälleen ottanut kielteisen asenteen yhteisten vappujuhlien järjestämiseen, meidän tulee kaikkialla tehdä parhaamme yhteisen vappu mielialan voimistamiseksi sosdem. työläistenkin keskuudessa. Talouspoliittinen tilanne antaa kouraantuntuvaa aineistoa, mitenkä välttämätöntä olisi yhteisten vappumielenosoitusten järjestäminen. Jokaisella paikkakunnalla on nopeasti tarkistettava vappujuhlien järjestelyn tila ja poistettava ne puutteet, jotka järjestelyissä vielä ilmenevät.

Kesäkauden juh latoiminnan kohokohdaksi ja samalla eduskunta-vaalilityömme pelinavaukseksi muodostuu kesäkuun 15-16 päivinä Tampereella järjestettävät Hämeen Maakuntajuhlat. Niiden ohjelma pyritään saamaan ~~xi~~ entistä monipuolisemmaksi ja on toivottavaa, että ~~järjestöissä ja muissa yhteisöissä~~ ~~xi~~ järjestöt ottavat ne jo nyt huomioon kesäkauden retkeilytoimintaansa ajatellen. *Suomen Terveystieteiden*

Hyvät toverit.

Kulut vuosi oli työn täyteinen ja raskas. Me jouduimme työskentelemään monessa suhteessa aikaisempaa vaikeammissa oloissa. Olemme selviytyneet noista taisteluista kuitenkin suhteellisen hyvin. Tärkeäksi saavutukseksi voimme merkitä sosialidemokraattistenkin työläisten taistelutahdon voimistumisen työnantajia vastaan. Tällä tulee ~~olemaan~~ lähiaikoina olemaan ehkä suurempi merkitys kuin tällä hetkellä voimme vielä arvatakaan.

Tänä vuonna näköpiirissämme ei ole suurempia vaalitaisteluja, mutta sitä enemmän meidän voimaamme tarvitaan "vakauttajia" vastaan käytävässä taloudellisessa taistelussa. Ei ole vähämerkityksellistä ensi vuoden eduskuntavaalejakaan ajatellen, millällä tavalla me kansandemokraatit nyt toimimme.

Vuosi 1948 oli käännekohta maamme politiikassa. SKDL kärsi silloinissa eduskuntavaaleissa tappion ja joutui syrjään maan hallituksesta. Talouselämän tervehdyttämisen ja kansanvallan suojelemisen nimissä valtaan nousseet piirit ovat nyt hallinneet maata yhdeksän vuoden ajan ilman kansandemokraatteja. Huolimatta maan tuotantoelämän voimakkaasta noususta ja ulkomaankaupassa vallinneista korkeakonjunkttureista maamme ja nimenomaan kansamme enemmistön taloudellinen asema on epävarmempi kuin keşällä 1948. Kehityksen pyörää on käännettävä. Muodostukoon ensi vuoden eduskuntavaaleista - 10 vuotta Pekkalan hallituksen eroamisen jälkeen - askel kansandemokraattien hallitukseen palaamiselle. Toimikaamme täällä Pohjois-Hämeessä omalta osaltamme niin, että sosialidemokraattiset toverimme maaseudulla ja asutuskeskuksissa näkisivät nyt alkavan palkkataistelun yhteydessä, että kansandemokraatit ovat johdonmukaisesti kansan asian puolella - nyt ja aina.

Esko Malmberg:

Selostus SKDL:n Pohjois-Hämeen Piirijärjestö r.y:n tilasta ja tehtävistä piirijärjestön edustajakokoukselle maaliskuun 8. ja 9. päivänä 1958.

Hyvät toverit.

Piirijärjestömme edustajakokous kokoontuu nyt ensimmäisen kerran sellaisessa tilanteessa, jolloin kapitalistisen järjestelmän mädänneisyys on kansantajuisemmin todistettavissa paremmin kuin koskaan aikaisemmin sodanjälkeisellä kaudella. Tehtaat käyvät vajailla työviikoilla ja tuhannet työkykyiset miehet ja naiset etsivät työtä tai työskentelevät alipalkattuina hätäaputoissa, ^{tai vajailla työviikoilla tehtävinä.} Nuorille ihmisille, jotka koulunkäyntinsä päätettyään olisivat valmiit astumaan tuottavaan työhön, ei löydy työpaikkaan. Kansanlapsien elämä katsotaan vallasolevien taholla liian valoisaksi, koska sitä yritetään jatkuvasti sumentaa sosiaalista turvallisuutta kaventamalla. Vanhuksilla ei ole tietoa vaatimattoman, joskin ankaran taistelun tuloksena saavutetun eläkkeen korotuksesta vaikka hinnat ja maksut kohoavat melkeimpä päivittäin. Pienviljelijät yritetään saattaa toisten väestöryhmien keskuudessa sellaiseen valoon, niin kuin he eläisivät valtion tukipalkkioiden eikä suinkaan oman työnsä tulosten varassa.

Ei olekaan ihme, vaikka työtätekevät kyselevät, mistä tämä kaikki johtuu, mihinkä tällainen maan asioiden hoito johtaa ja missä olisi umpikujasta ulospääsy. Vain me kansandemokraatit pystymme antamaan ~~nnä~~ihin kysymyksiin oikeat vastaukset. Vain meillä on sellainen ohjelma, jota toteuttamalla ~~xxikemäx~~ maan ja kansan vaikeudet voidaan voittaa. Tästä ja nimenomaan tästä pitäisi työtätekevät nyt saada vakuuttuneiksi. Edustajakokouksemme täyttää sille asetetut toiveet, jos se tilanteen arvioinnin perusteella määrittellee oikein tehtävämme ja osoittaa ne toimintamuodot, joiden avulla kansandemokraattien kannatus ja työtätekevien yhteistoiminta tulevat piirimme alueella lisääntymään.

Tarkastellessamme yksityiskohtaisemmin piirimme työtätekevien taloudellista asemaa ja siinä kuluneen vuoden aikana tapahtunutta kehitystä, voidaan todeta, ettei se eroa oleellisesti koko maan yleistilanteesta. Työttömyys on meidänkin piirimme kunnissa nyt huomattavan suuri. Se lasketaan useissa tuhansissa, vaikka kaikilla työttömyydestä kärsivillä ei ole mahdollisuutta päästä työttömyyskortistoihin ja tulla niiden kautta rekisteröidyiksi. Raskaimmin työttömyys tunnetaan rakennustyöläisten

keskuudessa, sillä kun esimerkiksi Tampereella on viime vuosina ollut rakennustöissä keskimäärin noin 4000 työläistä, on ^{niitä} nyt töissä vain noin 2000. Vähennys on siis ~~noin~~ 50 %. Ilman kaupungin suorittamien töiden laajentamista supistukset olisivat olleet vieläkin huomattavampia. Samanlainen on tilanne ~~myös~~ rakennustöiden osalta myös muissak kunnissa. Rakennustoiminnan supistuminen on puolestaan lisännyt työttömyyttä ~~myös~~ muilla aloilla. ^{Omien} ~~On~~ jälkensä se on jättänyt yleisen työtätekevien elintason alentumisen kanssa kutoma- ja jalkineteollisuuteen, joissa poikkeuksia lukuunottamatta ovat vajaat työviikot kaikissa tehtaissa. Siitä, mikä merkitys tällä on nimenomaan Tampereella, maan kutoma- ja jalkineteollisuuden keskuspaikassa, antavat havainnollisen kuvan seuraavat luvut~~x~~. Tampereen kutoma-alan tehtaissa on normaalisti n. 10.800 työntekijää, joista 80 % naisia. Työntekijöistä on tällä hetkellä täysillä työviikoilla vain 2.800 ~~työntekijää~~, joten vajailla työviikoilla työskentelee 8.000 työläistä. Näistä on viisipäiväisillä viikoilla 3250 ja nelipäiväisillä 4750 työntekijää. Kun alan naistyöntekijäin keskituntiansio on noin 100 mk., saadaan havainnollinen kuva siitä, mitä sosdem. johtajien paljon puhuva "Kansan koti" ~~tarjoo~~ merkitsee käytännössä tämän alan työntekijöille.

Jalkineteollisuuden palveluksessa on piirimme alueella noin 6.800 työntekijää, joista Tampereella n. 4.100, Nokialla n. 2.100 ja ~~muualla~~ muissa kunnissa n. 600. ~~Vajalla työviikolla~~ Vajailla työviikoilla työskentelee n. 3.000 työläistä. Vaikein on tilanne Tampereella, missä vajaita työviikkoja tekeviä on 58 % alan työläisistä.

Myös metalliteollisuuden piirissä, missä tähän saakka on vallinnut täystyöllisyys, alkaa tilanne vaikeutua. Selvemmin se on ollut havaittavissa Ekossa ja Kone- ja Terässä, joista edellinen ~~xxxxxxx~~ on toimittanut kotimaan markkinoille rakennusteollisuuden~~xxxxxxxxxxxxxxx~~ tarvikkeita ja jälkimmäinen ^{m.m.} polkupyöriä. Ilman Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden tiluksia tilanne olisi aivan kestämaton myös Lokomolla, Tampellassa ja VALMETilla. Näiden tilausten turvin työt ovat kuitenkin tähän asti riittäneet niin, ettei mainittavampia supistuksia ole näiden tehtäiden työvoiman kohdalla tapahtunut.

Paperi- ja selluloosateollisuus on ainoa ala, missä tähän saakka on ollut Kaipolan ja Kyröskosken tehtaita lukuunottamatta täystyöllisyys. Ansio tästäkin tulee sille, että tämän alan tarvikkeita viedään huomattavasti ns. itämarkkinoille.

Metsätöitä, varsinkin paperipuun hakkuuta on ollut ~~ihmeen~~
~~normaalisti~~ tähän saakka lähes normaalisti. Hakkuut aloitettiin
kuitenkin syksyllä tavallista myöhem^m~~pe~~^m ja nyt näyttää siltä,
että metsätyöt päättyvät tavallista aikaisemmin, koska tukkien
teko jää vähäisemmäksi kuin edellisinä vuosina. Myös moottori-
sahojen yleistyminen ja autokuljetusten lisääntyminen supistavat
~~ne~~ hakkuu- ja ajomiesten tarvetta.

Ne toimenpiteet, joihin kunnat ja nimenomaan valtiovalta
ovat ryhtyneet työttömyyden lieventämiseksi ovat herättäneet
paljon oikeutettua arvostelua työttömien keskuudessa. Tyytymättö-
miä ollaan oltu ensiksi siirtotyömaihin, ~~xxxxxxx~~ mutta vielä
enemmän niillä maksettuihin palkkoihin ja työnjohdon asenteeseen
työläisiä kohtaan. Siitä, että tyytymättömyys johtuisi joidenkin
"kiihoittajien" tai työtä karttavien yllytyksestä, kuten Aamuleh-
ti ja Kansan Lehti ovat asiaa selittäneet, ei kuitenkaan ole
kysymys. Syyt ovat olleet todellisia ja sen todistavat myös
ne voimakkaat liikehtimiset, mitä näillä työmailla on viime
viikkojen aikana ollut.

Suurimmat työttömyystyömaat piirimme alueella ovat
Tampere-Vaasa tietyömaa, jossa on n. 1500 työläistä, Tampere-
Turku tietyömaa, jossa on n. 500 työläistä, ~~xxxxxxx~~ Saha-
lahden-Kuhmalahden tietyömaa, jossa on n. 300 työläistä ja
Teiskon tietyömaa, jossa on n. 200 miestä. Pienempiä työmaita
on lisäksi Jämsässä, Messukylän ja Kangasalan ~~xxxxxxx~~
välisellä rautatieosuudella sekä Iittalan asemalla. Valta osa
näiden työmaiden työläisistä on piirimme alueelta, mutta esim.
Hämeenkyrön-Ikaalisten tietyömaalla on miehiä aina Kuopion ja
Oulun lääneistä saakka.

Palkkataso näillä työmailla vaihtelee työpaikasta,
työnjohdosta ja jonkun verran miehistäkin riippuen n. 102:sta
145:een mk:aan tunnilta. Jotkut ~~xxxxx~~ miehet saattavat joskus
päästä urakkaluontoisissa töissä 160 mk ^{uk} tunnilta. Keskitunti-
palkka muodostui tammikuussa Tampere-Vaasan tietyömaalla kuiten-
kin vain n. 120 mk:ksi. Kun otetaan huomioon, että tällä palkal-
la piti ~~xxxxx~~ ja pitää elättää itsensä ja ~~xxx~~ huoltaa toisella
paikkakunnalla asuva perhe, niin ei ole ihme, että miehet painos-
tivat palkkojensa korotusta useilla lyhyillä istumalakoilla.
Useasti näihin taisteluihin liittyi vaatimus ~~xxxxx~~ joidenkin
työnjohtajien siirtämisestä muualle, koska ne käyttäytyivät
työläisiä kohtaan siten, niin kuin ne olisivat olleet joitain
keskitysleirin ~~xxxxx~~ vankeja. Myös Nokialla ja Tot^{ij}ärvellä
~~rakenteilla~~ olevalla tietyömaalla samoin kuin Teiskossa ja

Jämsässä on ollut useita lyhytaikaisia lakkoja. Niin vaikeata kuin tämänlaisilla työmailla on voittoja ~~maximissa~~ lakkojen avulla saavuttaakin, on niitä kuitenkin aikaan saatu. Sadoissa voidaan laskea niiden miesten määrä, joiden palkkoja on korotettu tai asunto-, ruokailu ja muita työolosuhteita parannettu. Myös moni mestari on pakoitettu lakkojen avulla muuttamaan käytöstään inhimillisemmäksi tai siirtämään muihin tehtäviin. Merkittäväksi voitoksi on myös todettava se, että näiden työmaiden työläiset ovat oppineet näkemään ketkä ovat kiinnostuneita heidän toimeentulosta ja olosuhteistaan, sillä vain SKDLn kansanedustajat ovat näillä työpaikoilla kiertäneet ja ottaneet niissä selville, mitenkä asiat todellisuudessa ~~ovat~~ ovat. Varmaa on, että nämä käynnit ovat vaikuttaneet myös niihin keskusteluihin, joita työläisten edustajat ja työnjohtajat ovat käyntien jälkeen pitäneet työläisten palkoista, kuljetuskysymyksistä, asunolosuhteista ym. työläisille tärkeistä seikoista. Väheksyä ei voida myöskään sitä tukea, mitä kunnallisissa ~~elimissä~~ hallintokunnissa ovat SKDLn edustajat ovat antaneet työttömien töihin sijoittamiseksi ja ainakin kuntien työttömyystöissä maksettavien palkkojen korottamiseksi. SKDLn edustajien aloitteesta on saatu kuntien lähetystöjäkin valtiovallan puheille työttömyyskysymysten järjestämiseksi. Voidaankin sanoa, että ilman SKDLn eduskuntaryhmän ja kunnallisissa hallintoelimissä sekä ~~järjestöksissä~~ ^{olevien kansandemokraattien} työväen järjestöissä suorittamaa ohjaavaa ja järjestävää työtä työttömyysasiain hoito ja työttömien asema olisivat paljon huonommalla tolalla mitä ne tällä kertaa ovat. Työtämme työttömyystyömailla on kuitenkin edelleen jatkettava. Tälle työlle ja työttömyystyömailla olevien työläisten ^{palkkaliikkeille} tuleville liikehtimisille on saatavat myös muiden alojen työläisten tuki ja ymmärtämys. Tällä hetkellä ilmenee vielä eräiden työtätekevien ryhmien keskuudessa sellaista porvariston kylvämää käsitystä, että työttömyystyömaiden työläiset ovat laiskoja ja rettelöimishaluisia, jotka elävät muiden veronmaksajien kustannuksella. Tämä on kuitenkin väärä käsitys. Näiden työmaiden työläiset ovat samanlaisia työläisiä kuin muidenkin alojen työtätekevät. Ei ole myöskään koskaan sanottu, koska tuon tai tämän tehtaan työläisistä joutuu osa tähän samaan joukkoon, jossa maan asioiden hoitoon ei saada muutosta. Varmalta kuitenkin näyttää, ettei työllisyysilanne parane meidän piirimme alueella ensi kesänäkään niin paljon, että työttömyystyömaista voitaisiin luopua. Näin ollen on välittämätöntä, että järjestöissämme jatkuvasti pohditaan, millä tavalla me voisimme tukea näiden työpaikkojen työläisten taistelua ennenkaikkea palkkojen korotuksen puolesta.

Sama pätee myös muiden työpaikkojen suhteen. Kuluneen vuoden tapahtumat osoittavat, että palkkojen korotuksen välttämättömyys nähdään kaikilla aloilla ja jokaisessa työpaikassa. Mutta toimintaa palkkojen korotuksen puolesta ei ole mainittavamin ^{aikaan saatu} muodostunut. Päähuoleksi työläisille on muodostunut edes nykyisten palkkojen ~~hallintamiseksi~~ ja työpaikan säilyttäminen. Taistelutahtoa työläisiltä ei kuitenkaan puutu, sen osoittivat mm. metallityöläisten äänestys uudesta työehtosopimuksesta. Tässä äänestyksessä Tampereen metallimiehistä äänesti 75 % palkkojen täysimääräistä korottamista vaativan työehtosopimuksen puolesta, vaikka Metalliliiton johto yritti tehdä parhaansa, että ainakin sosialidemokraattiset metallimiehet olisivat antaneet kannatuksensa liittotoimikunnan enemmistön suosittamalle huonommalle sopimusesitykselle. Oikean mielialan kehitystä osoittavat ^{myös} vuoden vaihteessa suoritettujen pääluottamusmiesten ja ammattiosastojen johtokuntien jäsenten vaalien tulokset. Vahvistivat ^{hän} kansandemokraatit näissä vaaleissa merkittävästi asemiaan. Näin tapahtui mm. VALMETIN Tampereen tehtailla, jota on pidetty sosialidemokraattien voimakkaimpana linnoituksena. Samoin tapahtui Linnavuorella ja Säterillä Valkeakoskella. Yksimielisyys tuntuu vallitsevan työläisten keskuudessa myös siitä, että paljon puhuttu työttömyysvakuutuslaki pitää saada sellaiseksi, että ~~mitään ei tarvita~~ sen rahoittavat työnantajat ja valtio. Liikkeelle lähtöä ~~pidättäminen~~ palkkojen korottamiseksi pidättelee kuitenkin ratkaisevammin SAK:n hapuileva politiikka ja sosialidemokraattien ammattiyhdistysliikkeeseen jälleen tuoma hajoitustoiminta. Ilmeistä onkin, että taistelun ammattiyhdistysliikkeen hajoittamista vastaan ja SAK:n taistelukykyisyyden voimistaminen on suoritettava rinnan palkkojen korotusvaatimuksen esittämisen kanssa, koska ne kytkeytyvät kiinteästi toinen toisiinsa. Tässä mielessä myös SKDL:n järjestöt voivat tehdä paljon ennen kaikkea sellaisilla paikkakunnilla, kuten mm. Korkakoskella, Kolhossa, Viialassa, Orivedellä ja Hirsilässä suuremmista keskuspaikoista puhumattakaan.

Emme saa kuitenkaan unohtaa myös työtä pienviljelijäin ja maaseudun palkkatyöläisten keskuudessa. Myös maaseudulla ~~mitään~~ tunnetaan kipeästi nykyisen tilanteen tuomat vaikeudet. Pienviljelijäin maataloudesta saamat tulot, jotka perustuvat lähinnä maidon myyntiin, ovat pysyneet pitkän aikaa muuttumattomina. Väkirehujen hinnat ovat kuitenkin kohonneet esim. viime vuoden aikana tuntuvasti. Ajan ilmiö on, että pienviljelijäin lapset joutuvat ~~lähtemään~~ koulusta päästyään lähtemään asutus-

keskukseen ansioiden hakuun. Kotitila ei anna toimeentuloa edes sen vertaa, että esim. pojat ehtisivät kotonaan varttua miehuusikään. Vielä epävarmemmaksi on muodostunut maaseudun palkkatyöläisten elämä. Rakennustoiminnan tyrehtyminen ja metsä- sekä maatalouden jatkuva koneellistuminen supistaa jatkuvasti työvoiman kysyntää maaseudulla ja lyhentää sitä aikaa, minkä työmies voi vuoden aikana olla säännöllisesti työssä. Tukkiyhtiöt käyttävät tilannetta säälimättä hyväkseen, joka näkyy mm. siinä, että kuluvankaan talven aikana ei läheskään kaikissa kunnissa maksettu metsämiehille edes tariffien mukaisia palkkoja, ~~erikseen~~ sopimuksissa määritellyistä lumilisistä ja "tossurahoista" puhumattakaan. Harvinaisia eivät ole ne metsämiehet, joiden vuosiansio jää 200.000 mk:n suuruiseksi. Tässäkin yhteydessä on kuitenkin korostettava, ettei ole oikein, että maaseudun palkkatyöläiset ja pienviljelijät suhtautuvat toisiinsa karsaasti, vieläpä vihamielisesti, kun vertaavat joko verojaan tai tulojaan keskenään. Tällaista kuitenkin tapahtuu vielä luvattoman paljon. Kyllä molempien väestöryhmien on pyrittävä siihen, että yhdessä esiinnyttäen teollisuuskeskusten työläisten rinnalla suurpääomaa vastaan. Vain tämän kautta asioihin voidaan saada ratkaisuvia parannuksia.

Tämä "linjajako" pätee myös pienyrittäjistä ja muista työtätekevistä puheenollen. Ilmeistä on, että tämä ajatus voittaisi esim. pikkukauppiaitten ja käsityöläisten keskuudessa nyt mielialaa, jos meidän ihmiset pääsisivät selostamaan, mistä johtuu, ettei kauppa käy ja markka pyöri. Perheenäideillä, jotka työläis- ja pienviljelijäkodeissa pääasialliset ostokset suorittavat, on suuri vastuu pienkauppiaiden mielialojen muokkaamisessa oikealle tolalle. Myös kunnallis- ja erikoisesti taksoituslautakuntien jäsenet voivat saada tässä mielessä paljon aikaa, ~~erikseen~~ jos löydetään oikea muoto, millä toimintaamme selostetaan näille ihmisille.

Verotus on asia, jonka selvittelyyn järjestöissämme pitäisi yleensä ~~kiinnittää~~ kiinnittää nykyistä suurempi huomio. On hälyttävää, että esim. ennakveroäyrin hinta on 14 ^{soi} piirimme kunnassa tänä vuonna markan tai kaksi suurempi kuin kolme vuotta sitten ja vain kahdessa kunnassa pienempi. Jos ^{kehitykselle} tälle ei sulkea saada, niin porvarilliset ja sosialidemokraattiset ~~kunnallis-~~ kunnallismiehet, jotka yleensä ovat olleet korkean veroäyrin kannalla, ~~hoitavat~~ hoitavat asiat pian siihen, että me maksamme ~~pieniä~~ 13-14 markkaa kunnallisveroa jokaisesta ansaitsemastamme sadasta markasta. Meidän valtuustoryhmämme ja kunnallishallituk-

sissa olevat edustajamme ~~kuin~~ vastustivat vielä muutama vuosi sitten esim. ennakoveroäyrin hinnan korottamista, mutta nyt tuntuu siltä, että porvarien ja sosdemien puheet siitä, että sitä ja ~~siitä~~ ^{tätä} jää rakentamatta ellei äyrin hintaa nosteta, on otettu likipitään täydestä ja menty äyrin hinnan korottamisen kannalle. Eiköhän asia ole niin, että meidän pitää kaikista mustamaalauksista huolimatta edelleen vastustaa kaikin käytettävissämme olevin voimin äyrin hinnan korottamista, sillä se tukee sitä toimintaa, joka tähtää siihen, että valtion on tultava nykyistä enemmän osalliseksi kuntien lakisääteisten menojen rahoituksesta.

2. Poliittisesta tilanteesta.

Piirimme taloudellisen tilanteen tarkastelun rinnalla meidän on työemme määrittelyä varten tarkasteltava ~~myös~~ tilannetta myös poliittiselta kannalta. Ennenkaikkea on kiinnitettävä huomio vastustajiemme järjestöihin ja niiden asettamiin poliittisiin tunnuksiin.

Yleisenä toteamuksena voidaan ensiksi sanoa, että vastustajiemme rintama on nyt hajanaisempi kuin aikaisemmin. Ratkaisevasti tämä ~~riippuu~~ ^{johdus} viime vuoden kansainvälisistä tapahtumista, ennen kaikkea Neuvostoliiton lähettämistä sputnikeista, ^{ja N:n johtavien valtiomiesten vierailusta eri maissa,} mutta merkittävä sijansa on ollut ~~xxxxxillä~~ myös SKDL:n aktiivisesti harjoittamalla kansanjoukkoihin vetoavalla toiminnalla, joka huipentui ^{kesällä} voitolliseksi taisteluksi lapsilisien puolesta. Sitä täydensivät menestyksellisesti myös eduskunnassa käydyt välikysymyskeskustelut, huolimatta siitä, ettei niissä ~~xxxxx~~ vielä saavutettukaan SKDL:n toivomaa tulosta. Tämän tietävät myös kokoomukselaiset, jotka nyt yrittävät kaikin keinoin ryhdistää kannattajiaan. Tätä taustaa vastaan on nähtävissä myös "Lain Turva" järjestön perustaminen täällä Tampereella sekä ~~xxi~~ suuri-suuntaiseksi tarkoitettujen maamme itsenäisyyspäivän 40-vuotisjuhlien järjestäminen. Mitenkään väheksymättä kokoomuksen toiminnan vaarallisuutta ennenkaikkea aatteelliselta kannalta, on kuitenkin sanottava, ~~xxx~~ ettei kokoomus ole saanut joukkojen kannatusta toiminnoilleen. Parhaiten tämä näkyy mm sota-muistomitalien heikkona menekkinä, vaikka toimintaa on yritetty auttaa työpaikkojenkin puolesta. Myös maamme itsenäisyyden saavuttamista ja luokkasotaa koskevissa lehtikirjoituksissa on jouduttu - kiitos meidän liikkeen suorittaman joukkovalistustoiminnan - vetämään "länkiä kaulaan". Tästä huolimatta kokoomuksen Aamulehti lähtee nyt niin kuin ennenkin vaalitaisteluun tavanomaisin kirjoituksin

kommunistien vallankaappaus suunnitelmista yms. Voidaan olla varmoja, että tahti tulee vielä paranemaan mitä lähemmäksi vaaleja tullaan. Tämänlaisella kirjoittelulla pyritään halventamaan myös Neuvostoliiton ja ennen kaikkea kansandemokratian maiden saavutuksia elämän eri aloilla sekä antamaan sivustatukea maamme ulkopolitiikan suunnan muutospyrkimyksille. Paljastamalla ihmisille minkä puolueen lehti Aamulehti on ja kenenkä asiaa se ajaa, me voimme jatkuvasti supistaa ~~siitä kukaan ei tiedä~~ ~~kokoomuksen poliittisiksi~~ ~~piiriksi~~ ~~alustaksi~~ kokoomuksellaisen propagandan vaikutusta piirimme alueella. Tämä on työtä myös rauhan puolesta, sillä kokoomuksen johtama suuntautus muodostaa reserviupseeri- ja aliupseerijärjestöjen ynnä muiden samanhengisten yhteisöjen toiminnan kautta vaaran myös rauhanpolitiikalle. On todennäköistä, että Aamulehti ~~ei~~ yrittää vaikenemalla estää sen keskustelun, jota maassamme ryhdytään lähipäivinä käymään Tukholmassa heinäkuussa pidettävästä ~~maailman~~ rauhanpuolustajien maailmankongressista ja sitä edeltävästä maakunnallisesta rauhankonferenssista. Järjestöjemme on pidettävä huoli siitä, ettei näin pääse tapahtumaan, vaan että ihmiset saadaan vaihtamaan mielipiteitä niistä asioista, jotka näissä tilaisuuksissa tulevat keskusteltaviksi. Maakunnallinen Rauhanneuvosto tulee tietävästä antamaan asiaa koskevaa aineistoa ~~myös~~ piirilehdellemme, sekä toimittamaan sitä myös järjestöillemme, joten siitä ei tule olemaan puutetta.

Työ rauhan hyväksi on tähän mennessä tuottanut tuloksia myös Pohjois-Hämeessä. Huolimatta siitä, että niin porvarilliset puolueet kuin sosialidemokraattisen puolueen ~~täkäläinen~~ lehti esiintyvät milloin avoimesti, milloin peitetysti rauhanpuolustusta ja nimenomaan Rauhanpuolustajien järjestöä vastaan, nekin ovat joutuneet kannattajajoukkojensa mielialojen vuoksi puhumaan rauhan suojelemisen tarpeellisuudesta. Näin on myös erilaisten uskonlahkojen kohdalla. Jälkimmäiset kuittaavat asian kuitenkin sillä, että asia on jätettävä joko jumalan, jehovan tai muun "kaikkivaltiaan" haltuun. Sen sijaan kansandemokraattisen liikkeen ja Neuvostoliiton vastaisessa asenteessaan ne luottavat ennen kaikkea omaan työhönsä. Kerrottakoon tässä siitä eräs esimerkki. Eräessä kylässä pidettiin ns. helluntalaisten kokousta. Tilaisuuteen meni myös eräs järjestötoverimme, joka aikansa kuunneltuaan otti myös puheenvuoron ja alkoi esittää ajatuksia, että mitähän sitä nyt pitäisi tehdä, että tavallisten ihmisten ~~elämä~~ elämää voitaisiin jo maan päällä vähän parantaa.

[illegible]

Maalaisliiton toiminnasta meillä ei ole tällä hetkellä konkreettisia tietoja. Sen kuitenkin tiedämme, että maalaisliiton paikallisosastot ja tukimiehet ovat ahkerasti vaalityössä kiinni. Maaseudun väelle luvataan jälleen yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista, mutta varotaan keskustelemasta siitä osuudesta, mikä maalaisliitolla on ollut maan asioiden nykytilaan saattamisessa. Tämän kiertää ovelasti myös maalaisliiton vaalilehti Maaseudun Viesti, jota jälleen levitetään suuressa mitassa niin pienviljelijöille kuin

palkkatyöläisillekin. Täysin yhtenäisesti ei maalaisliitonkaan organisatio toimi, vaan siinäkin on havaittavissa "ristivetoa" maalaisliiton puoluejohdon ja Asutusliittoon pesiytyneet vennamolaisen siiven välillä. Ilmeistä kuitenkin on, että ne varat, joita Asutusliiton toimesta pienviljelijöiltä mm. maitotilien maksun yhteydessä ~~perittiin~~ meijerien kautta peritään, käytetään ensi kädessä SKDL:n vastaisen työn rahoittamiseen.

Kansan puolueen piirissä hajaannusilmiöt ovat saaneet merkittävää lisäystä sen jälkeen, kun viime vaaleissa kansanpuolueen listoilta eduskuntaan valittu Artturi Tienari ilmoitti asettuvansa ~~ehdokkaksi~~ seuraavissa vaaleissa kokoomuspuolueen vaaliliiton ehdokkaaksi. Kun kansanpuolue ei voi esittää mitään sellaista oleellista, missä se olisi eronnut kokoomuksen linjasta pienvirkamiehille ja -yrittäjille tärkeissä ratkaisuissa, on todennäköistä, että kansanpuolueen kannatus tulee ~~jatkuvasti~~ jatkuvasti heikkenemään. Kokoomuksellekaan Tienari ei varmaan tule suurta ääntenlisää tuomaan, sillä Tienari ei ole menestynyt niissä puuhissa, joihin hän propagandamielessä ryhtyi maansaantioikeutta vailla olevien rintamamiesten asuntojensaanti-asiassa. Vaikka SKDL:n vaaliliitolle ei vielä tässä vaiheessa saataisikaan suuresti pienyrittäjien ääniä, niin nyt on kuitenkin edellytykset, kuten jo aikaisemminkin tuli todettua, osoittaa, että pienyrittäjien ja muiden työväkevien edut vaativat suurpääoman vallan rajoittamista.

Tilanne sosialidemokraattisessa puolueessa ja sen tšekäläisessä piirijärjestössä on kehittynyt lähelle avointa kahtiajakaantumista. Vielä vuosi sitten riita rajoittui Tampereelle ja täälläkin jäsenkunnan keskuudessa ensikädessä työväenyhdistyksen piiriin. Nyt riita on mennyt jo kaikkiin perusjärjestöihin niin kaupungissa kuin maaseudullakin. Selvästi tämä tuli ilmi kansanedustajaehdokkaiden ja piirikokousedustajien vaalin yhteydessä. Tähän saakka piiri on ollut voimakkaasti skogilaisten eli lindforssilaisten käsissä, mutta nyt näyttää siltä, että leskisläiset olisivat lujittaneet asemiaan nimenomaan maaseudulla, mutta myös jonkun verran Tampereella. Ammattiyhdistys~~väk~~isocialidemokraattien enemmistö näyttää kuitenkin olevan skogilaisella ja siten myös SAK:n linjalla.

Hyvin useilla järjestöjemme jäsenillä on tähän saakka ollut sellainen käsitys, että sosdemien riita olisi lavastusta, minkä ainoana tarkoituksena olisi jäsen- ja kannattajajoukkojen aktiivisuuden lisääminen ja sosdempuolueen kannatuksen vahvistaminen. Näin asia ei kuitenkaan ole. Syyt riitaan ovat todelli-

set, vaikka eivät ~~ole~~ periaatteelliset. Molemmat ryhmät ovat liittoutuneet porvarillisten puolueiden kanssa. Skogilaiset lähinnä maalaisliiton ja leslisläiset kokoomuksen kanssa. Kumpikin ryhmä sanoo ~~jxxxx~~ olevansa ja on jyrkänkielteisellä kannalla yhteistoimintaan kansandemokraattien kanssa ja molempien suuntien johtavat miehet toteuttavat työtätekevien etujen vastaisia ohjelmia niin eduskunnassa kuin muissakin hallintokunnissa.

sellaisetkin ihmiset, jotka tähän saakka olivat suhtautuneet SKDL:ään ennakkoluuloisesti tai ainakin passiivisesti, näkemään SKDL:n työ uudessa, oikeammassa valossa. Vaalivalistustyömme ei kuitenkaan saa rajoittua yksinomaan vastustajiemme työn arvosteluun ja tähän asti saavuttamiemme voittojen esittelyyn, vaan meidän^{on} voimakkaasti korostettava sitä, että kansandemokraateilla on ohjelma, jota toteuttamalla nykyisestä tilanteesta voidaan selviytyä niin, että siitä tulee hyöty työtätekeville. Ohjelmamme sisältää lähinnä neljä kohtaa: ensiksi: palkkoja on korotettava, toiseksi: maataloudelle annettava tuki on kohdistettava pienviljelystilojen tuotantoedellytysten parantamiseen, kolmanneksi: teollisuutemme pohjaa on laajennettava lähinnä ~~rautateollisuutta~~ metalliteollisuutta kehittämällä ja neljänneksi: ulkomaankauppaa on entistä enemmän suunnattava Neuvostoliittoon, kansandemokratian maihin ja siirtomaasorrosta vapautuneisiin valtioihin.

Vaalityömme muodot ovat suurin piirtein samanlaiset kuin aikaisemminkin. ~~Uutena muotona ovat olleet~~ ^{Uutta ovat} kuitenkin yhdistetyt puhe- ja elokuvatilaisuudet.

Henkilökohtaisessa valistustyössä^{tä} ~~on~~ on vaikea esittää konkreettisia tuloksia. ~~Vleenes~~ ^VVoidaan kuitenkin sanoa, että jäsenemme puhuvat päivänpolitiikan kysymyksistä nyt innostuneemmin kuin ~~esim.~~ ^{esim.} vuosi sitten. ~~Myös~~ Epäpoliittiset ihmiset ja sosialidemokraatitkin ottavat keskusteluun osaa, ~~parantunut~~ mikä on merkki ihmisten mielenkiinnon ~~kasvamisesta~~ lisääntymisestä ajankohtaisiin asioihin ja kansandemokraattisen liikkeen esityksiin. Työpaikoilla keskustelua ~~käynnistävät~~ ^{haittaa} kuitenkin kiristetty työtah-
ti.

Juhla- ja puhetilaisuustoiminta on kuluneen syksyn ja talven aikana ollut vilkkaampaa kuin moniin vuosiin. Osittain tämä johtuu elokuvaesitysten sisällyttämisestä puhetilaisuuksien ohjelmaan, mutta myös varsinaisiin juhlatilaisuuksiin on ihmisillä ollut melko hyvä kiinnostus. SKDL:n toimintakilpailun aikana syyskuun 1 ja helmikuun 15 päivän välisenä aikana piirijärjestömme on yhdessä perusjärjestöjen kanssa toimeenpannut yhteensä 92 puhe- ja elokuvatilaisuutta ja 14 puhetilaisuutta. Ensimmäisissä on ollut osanottajia keskimäärin 48, joista tosin noin kolmas osa lapsia. Pelkissä puhtilaisuuksissa on ollut kuulijoita keskimäärin 15. Numerot osoittavat, mitenkä oikeaan on osuttu elokuvatoiminnan kytkemisellä tilaisuuksiemme ohjelmaan. Järjestöjemme yksin tai yhdessä toisten dem. järjestöjen järjestämiä varsinaisia juhlatilaisuuksia on syksyn aikana ollut 36 ja niissä on ollut keskimäärin 161 henkilöä. Tilaisuuksista ~~on~~ ^{on} luokka-

sodan alkamisen 40-v. juhlia 20 ja itsenäisyyspäivän juhlia 3. ~~Häiden kirkon~~ Varsinkin luokkasodan vuosijuhlita muodostui lämminhenkisiä ja työtätekeviä yhdistäviä tilaisuuksia, joissa oli mukana myös sosialidemokraatit. Toimistossa olevien tietojen mukaan sosialidemokraatit osallistuivat yhdessä kansandemokraattien kanssa luokkasodan vuosipäivän juhlintaan vain Nokialla, sielläkin vain toverihaudalla järjestetyn tilaisuuden puitteissa. Tässä mainittuihin lukuihin eivät sisälly sellaiset perusjärjestöjen järjestämät keskustelut ~~xxxxxxx~~ ja ompeluseuratilaisuudet, joihin ei ole piiristä välitetty puhujaa. Niinikään luvuista puuttuvat muiden dem. järjestöjen järjestämät tilaisuudet, luokkasodan vuosijuhlita lukuunottamatta, jotka järjestettiin yhteistoiminnassa kansandemokraattisten järjestöjen ~~xxxxxxx~~ kanssa. Ennen toimintakilpailua olivat merkittävimpiä ~~xxxxxxx~~ tilaisuuksia vappujuhlat, joita järjestettiin 39 sekä Tampereella pidetyt Hämeen Maakuntajuhlat. Toimintakilpailun jälkeen Tampereen vaalitoimikunta on järjestänyt kymmenkunta varsin onnistunutta Kiertuejuhlaan kaupungin alueella.

Puhe- ja elokuvatilaisuustoimintaa on edelleen jatkettava ja tilaisuuksia on pyrittävä järjestämään entistä enemmän Tampereen ympäristökuntiin, joista on edellytykset tehostetulla työllä saada hyvä vaalituloks. Erikoisesti Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan ja Aitolahden järjestöjen pitäisi nopeasti katsella, missä kylissä ne voisivat huhtikuun aikana tilaisuuksia järjestää. Maaliskuun aikana SKP:n piiri järjestää järjestöjensä kanssa yhdessä elokuva- ja puhetilaisuuksia piirimme eri puolilla. SKDL:n järjestöjen tulee antaa tuki SNDL:n osastoille äitienpäivätilaisuuksien järjestämisessä sekä harkita mahdollisuuksia omatoimisesti tämänlaisten tilaisuuksien toimeenpanoon niissä kylissä, joissa ei naisjärjestöä ole. Myös vappujuhla valmisteluun olisi kaikissa dem. järjestöissä ryhdyttävä välittömästi. Asiaa koskevat ohjeet annetaan järjestöille lähipäivien aikana. Pitämällä yllä mahdollisimman hyvää painetta puhe- ja juhlatilaisuuksien järjestämisessä, silti aina valmisteluilla turvaten tilaisuuksien onnistumisen, pidämme aloitteen käsissämme ulospäin näkyvässä toiminnassa. Tällä on suuri merkitys ihmisten mielialoihin. Vastustajiemme kohdalla tilanne on sellainen, että ne eivät ainakaan tähän saakka ole järjestäneet itsenäisyyspäivän vuosijuhlita lukuunottamatta paljonkaan muita tilaisuuksia.

Puhutun sanan lisäksi vaalivalistustyössämme on tärkeä osa myös painetun sanan levittämislä. Te tiedätte, että me tulemme lähettämään huomattavan määrän henkilökohtaisia kirjeitä valitsijoille. Tässä mielessä olemme pyytäneet järjestöillemme äitien, vanhusten ja pienviljelijäin osoitteita. Niitä on saatukin varsin hyvin. Kokonaistavoitteet ovat nyt suurin piirtein täynnä. Viialan kunta on kuitenkin sellainen, mistä emme vielä ole saaneet yhtään osoitetta. Tavoite on merkittävästi "auki" myös Jämsänkosken, Sahalahden, Jämsän ja Längelmäen kohdalta. Nyt pitäisi näissä kunnissa nopeasti katsella sopivat kohteet ja lähettää asianomaisten henkilöiden nimet ja osoitteet toimistoomme. Olemme jo lähettäneet yhden kirjeen läideille lapsilisäkysymyksestä, mutta jos saamme puuttuvat osoitteet nopeasti mainitsemistani kunnista, niin voimme panna kirjeen vielä menemään. Vanhusten ja pienviljelijäin kirjeet sekä toisen kirjeen lapsilisäkysymyksestä postitamme myöhemmin. Olisi hyvä, jos jäsenemme ottaisivat vielä henkilökohtaista kosketusta kirjeen saajiin ja keskustelisivat heidän kanssaan asioista, ^{Koska} ~~niin kixxx~~ ~~jxxxxxxx~~ sillä olisi valistuksellisesti suuri merkitys.

~~xxxxxxx~~ Lähiaikoina postitamme järjestöillemme kirjasen, missä lyhyessä muodossa esitellään piirimme alueelta valittujen kansanedustajien asennetta työstekeville tärkeisiin asioihin. Kun kirjasessa luetellaan, millä tavalla kukin kansanedustaja on minkin asian kohdalla äänestänyt, niin siitä saadaan todistusvoimaista aineistoa henkilökohtaista valistustyötä varten.

4. Sanomalehdistöstämme.

Säännöllisemmin aineistoa saamme kuitenkin sanomalehdistämme. Tässä mielessä piirin vaalitoimikunta kehoitti ~~my~~ järjestöjä osittamaan Hämeen Yhteistyötä sopiviksi katsomilleen henkilöille 6 kkn ajaksi. Ilmeisesti siitä johtuen, että järjestöt joutuivat lehdet kustantamaan, osoitteita on tullut tähän mennessä vasta n. 56 % tavoitteesta. Tampereen kohdalla tavoite on täytetty 73 % ja maaseudun osalta 49 %:sti. Kaikkien niiden järjestöjen, joiden tavoite vielä on auki, pitäisi nyt löytää ratkaisu siihen, että lehti voitaisiin ~~xxxxxxx~~ lähettää ~~xxxxxxx~~ 3 kk:n ajaksi eli huhtikuun 15 päivästä heinäkuun 15 päivään saakka sopiviksi katsoottaviin kohteisiin.

Hämeen Yhteistyön varsinaisen tilaajamäärän kohottaminen on vaalityömme kannalta ensiarvoinen asia. Niin hyvä lehti kuin Kansan Uutinen onkin, se ei tässä mielessä pysty kilpailemaan piirilehtemme kanssa, koska siinä ei voi olla jatkuvasti tietoja piirimme tapahtumista.

Työtä Hämeen Yhteistyön kehittämiseksi onkin viime vuoden aikana tehty. Siinä on saavutettu myös tuloksia, kuten järjestötoverien lausunnot osoittavat. Lehtemme on muuttunut monipuolisemmaksi ja ^{se} uutistuoreus on parantunut. Arvostelunsijaa siinä vieläkin on ja se tiedetään hyvin myös piiritoimikunnassa, mutta ~~lehtemme on muuttunut monipuolisemmaksi ja uutistuoreus on parantunut. Arvostelunsijaa siinä vieläkin on ja se tiedetään hyvin myös piiritoimikunnassa, mutta~~ ~~lehtemme on muuttunut monipuolisemmaksi ja uutistuoreus on parantunut. Arvostelunsijaa siinä vieläkin on ja se tiedetään hyvin myös piiritoimikunnassa, mutta~~ sivumäärän, kuvituksen ja ilmestymiskertojen lisääminen ovat kuitenkin sellaisia tekijöitä joihin emme tässä vaiheessa saa taloudellisten syiden vuoksi suurempia muutoksia. Eteenpäinmenoksi voidaan kuitenkin todeta se, kun lehti alkoi vuoden alusta ilmestyä viisi kertaa viikossa ja kun toimituskuntaa täydennettiin yhdellä henkilöllä. Lehteen on nyt myös otettu säännöllisesti STT:n uutiset.

Lehden levikin kohdalla ei ole tapahtunut suurempia muutoksia. Meillä on kuitenkin kuntia, joissa lehden levikki jäi viime vuoden levikkiä pienemmäksi. Toisissa kunnissa tapahtunut levikin nousu kyllä ~~on ollut huomattavaa~~ lähimain tasapainoitti tilanteen, mutta ainakin seuraavissa kunnissa ~~on ollut huomattavaa~~ lehden tilaushankinta kaipaisi pikaista tarkistusta: Jämsässä, Jämsänkoskella, Ruovedellä, Viialassa ja Tampereella. Tunnustus sen sijaan on annettava mm. Hämeenkyrön, Ikaalisten, Pirkkalan ja Nokian järjestöille, jotka kohottivat reippaasti lehden tilaajamäärä. Suurimman työn tilaushankinnassa ovat suorittaneet SKP:n järjestöt, mutta myös SKDL:n järjestöt ovat olleet aikaisempaa paremmin tilaushankinnassa. Meillä on kuitenkin vielä 31 sellaista järjestöä, jotka eivät ole tilauksia Hämeen Yhteistyön konttoriin lähettäneet tai sitten järjestöjen asiamiehet eivät ole ilmoittaneet järjestönsä nimeä tilauksia konttorille lähettäessään.

Järjestöissämme puhuttiin syksyllä paljon siitä, että Hämeen Yhteistyön tilaajamäärä vähenee Kansan Uutisten tilaajamäärän nousun kustannuksella. Olemme nyt saaneet tiedon Kansan Uutisten levikistä ja sen lisäksi, että se osoittaa huomattavaa lisäystä edellisestä vuodesta, se todistaa sen, että Kansan Uutisten tilaajamäärä ^{poikkeuksia lukuunottamatta} on noussut parhaiten juuri niissä kunnissa, missä on saavutettu merkittävimmät tulokset myös piirilehden tilaushankinnassa. Kun on siis työskennelty voimaperäisesti HY:n tilausten hankkimiseksi on saatu hyviä tuloksia myös KUN tilaushankinnassa. ~~On~~ Tästä yksi esimerkki. Nokian Pinsiö on puhtaasti maatalousvaltainen paikkakunta. Viime kunnallisvaaleissa SKDL:n vaaliliitto sai kylästä 55 ääntä. Kylässä oli näihin päi-

viin saakka vain yksi dem.^{kraattinen} järjestö: Pinsiön Dem. yhdistys, jossa on 22 jäsentä. Viime vuoden marraskuussa kylään meni 18 HY:tä ja 4 KU:sta. Viime vuoden lopussa yhdistyksen jäsenet ryhtyivät yksityiskohtaiseen työhön lehtiemme tilaajamäärän kohottamiseksi. Seurauksena oli, että nyt kylään menee 36 HY:tä ja 6 KU:sta. On varmaa, että kansandemokraattinen lehti menee Pinsiössä jo maalaisliittolaisiin^{kin} koteihin, sillä muuten tilaajamäärää ei olisi voitu näin suuresti^{ksi saada} kohottaa.

Edelläolevasta voidaan tehdä se johtopäätös, että pelkkä puhuminen lehtityön ja nimenomaan piirilehden levityksestä ei ~~vielä~~ vie asiaa paljoakaan eteenpäin, ~~mutta~~ Tuloksiin päästään vain suunnitelmallisella työllä. ~~Parhaimmaksi~~ Parhaimmaksi tavaksi on osoittautunut se, että ensin katsellaan ne jäsenperheet, joihin lehteä ei mene ja sen jälkeen luetteloidaan ~~ne~~ muut sopivat kohteet ja sen jälkeen sovitaan kuka tai ketkä menevät yrittämään tilausta mistäkin paikasta. Tämänlaiseen työhön pitäisikin kaikkien järjestöjemme ryhtyä vielä maaliskuun aikana, niin emmeköhän silloin saavuttaisi sitä tavoitetta, minkä ~~perus~~ pohjalle lehden talousarviokin on laadittu. Tai elleimme tätä tavoitetta täyttyä, niin silloin meidän pitää löytää toisia muotoja lehden talouden tasapainoittamiseksi. Yksi näistä on ilmoitushankinnan tehostaminen. Ilmoitustulot lehden talousarviossa ~~on~~^{ovat} kuitenkin ~~erittäin~~^{arvioitu} jo niin suuriksi, että niidenkin saavuttaminen edellyttää järjestöjemme tukea lehden ilmoitushankkijan työlle. ~~Parannusta~~ Parannusta tässä mielessä on kyllä viime aikoina tapahtunut~~kin~~, mutta vielä asiaa voitaisiin auttaa ~~erittäin~~ kun eri liikkeissä asioidessamme muistaisimme kauppiaille muistuttaa, että näkisimme hyvin mielellämme myös heidän ilmoituksiaan Hämeen Yhteistyössä. Vramin muoto lehden talouden turvaamiseksi on kuitenkin tilaus- ja ilmoitushankinnan molemminpuolinen parantaminen.

5 Järjestöllisestä tilanteesta ja tehtävistämme.

Piirijärjestön järjestöllisessä tilassa ei viime vuoden aikana ole tapahtunut mainittavampia muutoksia. Meillä on 22 kunnallis- ja 117 perusjärjestöä sekä yksi itsenäinen ryhmä, kuten edellisenäkin vuonna. Jäsenmäärän kohdalla on kuitenkin edelleen havaittavissa pientä laskua niin maaseudulla kuin kaupungissakin.

Syksyn aikana järjestöissämme on kuitenkin ollut havaittavissa yleistä piristymistä. Tämä näkyy ennen kaikkea jäsenten tavallista runsaammasta osallistumisesta järjestöjemme kokouksiin ja muihin järjestämiimme tilaisuuksiin. Parhaiten

meillä toimivat sellaiset järjestöt, joissa on myös naisia toiminnassa. Niissä toiminta ~~ei~~ ei rajoitu vain ~~kuivian~~ "kuivian" kokousten pitämiseen, vaan niissä saadaan aikaan ^{myös} ~~jäseniä kiinnostavaa~~ kerho- ja ohjelmatoimintaa. Se puolestaan kiinnostaa jäsenistöä ja kun se on innostunut ~~yhdessä~~ yhdestä tai toisesta asiasta, niin se siinä sivussa vie sellaisiakin asioita eteenpäin, jotka muuten ~~jäsenistö~~ saisivat osakseen liian vähäisen huomion tai jäisivät kokonaankin hoitamatta. ~~Säännöllisen~~ Säännöllisen ompelukerhotoiminnan ylläpitämisessä ovat kunnostautuneet erikoisesti Aitolahden ja Taivalkunnan yhdistykset, joissa kerhotilaisuuksia on pidetty lähes joka toinen viikko. Metsäkylän yhdistyksessä on säännöllisesti pidettyihin kuukausikokouksiin yhdistetty vapaata keskustelua, kahvitarjoilua ja pientä ohjelmaakin. Syvinkisalmen, Pirkkalan ja Lielahden yhdistyksissä on ohjelmatoiminnan kautta saatu vilkkautta toimintaan. Lielahden yhdistyksessä on ohjelmaryhmien kuntoonpanon kautta kohotettu tuntuvasti myös jäsenmäärä, kun aikaisemmin nuorisosasto^{elleita} ~~elleita~~, mutta viime vuosina järjestötoiminnasta sivussa olleita henkilöitä on vedetty yhdistyksen piiriin. ~~Kurun~~ Kurun ja Pinsiön yhdistyksissä on paikallisten asioiden käsittelyn kautta oltu elävässä kosketuksessa yhdistyksen ulkopuolellakin oleviin ihmisiin ja saatu heidän ja järjestömme välille välittömät ja luottamukselliset suhteet.

Aikaisemmin suhteellisen heikosti toimineista järjestöistä ovat ~~mm~~ seuraavat osoittaneet elävöitymisen merkkejä: ~~Pirkkalan~~ Pirkkalan yhdistys, ~~Hirsilän~~ Hirsilän ja ~~Vihattulan~~ Vihattulan yhdistykset ovat nostaneet merkittävästi jäsenmääränsä, Lempäälässä ja Linnavuorella on saavutettu tuloksia ~~rästy~~ jäsenmaksujen kannossa. Niillä, samoin kuin Nokian ja Viialan yhdistyksillä oli myös sellaiset vuosikokoukset, että ~~voimme~~ voimme odottaa näiden järjestöjen toiminnallisuuden nousua. Entisestään ovat toimintaansa parantaneet mm. Kurun, Jämsän, Vilppulan, Haukijärven, Messukylän ~~ja~~ ja Raholan yhdistykset sekä Tampereen Itäinen Dem.yhdistys. Useassa tapauksessa piristyminen on aikaan saatu uusien henkilöiden kiinnittämällä järjestöjen johtokuntiin ja monipuolistamalla järjestöjen toimintamuotoja.

Meillä on kuitenkin paljon vielä sellaisiakin järjestöjä, joissa toiminta lepää vain kokoustoiminnan varassa. Ilmeistä kuitenkin on, että esim. Hämeenkyrössä, Jämsänkoskella,

johtokuntien jäsenten enemmistö ei ole ylikuormitettu toisten dem. järjestöjen tehtävillä. Vastaisuudessa meidän onkin rakennettava järjestöjemme toiminnan kohottaminen juuri tämän jäsenosan varaan. Se varmaan tulee myös edistämään uusien, kansandemokraattiseen liikkeeseen tähän saakka kuulumattomien työläisten ja pienviljelijäin saamista liittomme jäseniksi. Johtopäätös edellölevasta on siis se, että meidän on voimistettava SKDL:n järjestöllisen luonteen ja menettelytapojen selvittelyä ja sen kautta voimistettava järjestöjemme työtä.

Toinen heikkous johtotyössämme on ollut liian monien asioiden eteepäin vieminen yhtä aikaa. ~~Kkk~~ Koskaan emme tosin siihen pääse, että voisimme varata pidemmän ajan vain yhden kysymyksen hoitamiseen, koska yhteiskunnallisen ^{s-ta} taistelun käydään laajalla rintamalla, mutta nykyistä enemmän on nostettava esille määrättyt kysymykset määrättyinä aikoina ja keskitettävä voimat juuri näiden asioiden järjestämiseen. Entistä enemmän tähän ohjaustyöhön on saatava mukaan kuntien portaassa olevat johtavat toverit, sillä yksinomaan piirin toimitsijain ja piiritoimikunnan jäsenten voimalla ohjaustyö ei muodostu riittävän eläväksi ja konkreettiseksi.

SKDL:n liittokokous kokoontuu ensi kuun alkupäivinä. Koko SKDL:läinen väki ~~ja~~ odottaa tältä kokoukselta hyviä päätöksiä. Odotus ei varmaankaan tule osoittautumaan turhaksi. Mutta meidän on yhteisvoimin vastattava siitä, että kokouksen päätöksiä päästään mahdollisimman pian toteuttamaan käytännössä.

Hyvät toverit.

Piirijärjestön toimintaselostus on venynyt melko pitkäksi. On kuitenkin paljon asioita, joita selostuksessa olisi vielä pitänyt käsitellä. ~~Kannaksen~~ Lähiajan taloudelliset kamppailutehtävämme, kuten Kansan-arpojen myynti, vaalityömme rahoitus ja toimitalojemme kunnon parantamiseksi suunniteltu talkookamppailu olisivat edellyttäneet yksityiskohtaisempaa käsittelyä. Piiritoimikunta luottaa kuitenkin siihen, että nämä tärkeät asiat tulevat keskustelussa esille ilman yksityiskohtaisempaa selostustakin.

Pääpaino asioiden käsittelyssä olisi kuitenkin pantavana järjestötoimintaamme ja vaalityöhömme liittyvien kysymysten käsittelyyn. Laajat työätekevät joukot ovat nyt suurten aatteellisten ratkaisujen kynnyksellä. Muut puolueet ovat teoillaan osoittaneet, että ne eivät toimi työätekevien etujen puolesta. Toisin on kansandemokraattisen liikkeen kohdalla. Sen arvovalta ~~ja~~ on kasvanut työätekevien keskuudessa. Nyt on kaikki

edellytykset maamme poliittisen suunnan muuttamiselle vasem-
malle. ~~Se on ainoa keino~~ Se on myös ainoa ~~keino~~ tapa työtätekeviä nyt painavien vaikeuk-
sien voittamiseksi. Kootkaamme voimamme, ~~tiivistäkäämme~~ ^{taisteikuumme} ~~tiivistäkäämme~~
tiivistäkäämme rivimme ja ~~ottakaamme tavoitteeksemme~~ vaali-
voitto kansandemokraateille.

ITÄNEN IBANK
Lyövästi
L

Erkki Koskinen

Selostus tilanteesta, SKDL:n Pohjois-Hämeen Piirijärjestö ry:n toiminnasta vuonna 1958 ja edessä olevista tehtävistä piirijärjestö edustajakokoukselle 7 - 8.3. 1959.

Kansainvälisestä tilanteesta

Viime piirikokouksen jälkeisenä aikana ovat monet seikat huolestuttavalla tavalla lisänneet kansainvälistä jännitystä. Kilpa-varustelu on jatkunut ja sen ehkä vakavin esimerkki on Länsi-Saksan aseistaminen. Lähi-idän sotilaallinen selkkaus ja Formosan salmen tapaukset osoittavat, että Yhdysvalloissa ja Englannissa on edelleen hyökkäysintoisia piirejä jotka muodostavat jatkuvasti uusia sotapesäkeitä. Ranskan käymä sotä Algeriassa on jatkunut edelleen ja tapahtumat itse Ranskassa, jossa on jyrkästi supistettu kansan demokraattisia oikeuksia, ovat herättäneet levottomuutta rauhaa rakastavissa ihmisissä kautta maailman. Neuvostoliitto on jatkuvasti esittänyt länsivalloille ydinasekokeiden lopettamista, mutta näitä ei ole otettu huomioon, vaikka NL itse näytti esimerkkiä lopettamalla kokeet joskin aikaa. Sosialistiset maat ovat useaan otteeseen supistaneet myös asevoimiaan. Lännessä sen sijaan sotilasmenot kasvavat jatkuvasti niinpä Atlantin liiton sotilasmenotarvioidaan v. 1958 59.944 miljona naksi dollariksi eli 18.600 miljardiksi Suomen markaksi.

Toisaalta on kuitenkin ilmennyt myös myönteisiäkin piirteitä jotka lisääntyvät sitä mukaa kun rauhan ja demokratian voimat kasvavat. Niinpä Lähi-Idän uhkaavalta näyttänyt selkkaus ei kuitenkaan johtanut sotaan, vaan amerikkalaisten ja englantilaisten miehitysjoukkojen oli poistuttava Libanonista ja Jordaniasta. Amerikan oli hillittävä myös Tshianlaiseksiä Formosalla. Viime aikoina on myös korkeimman tason neuvottelujen tarve kasvanut ja astunut yhä enemmän etualalle siitä huolimatta, että lännen johtajat ovat tällaisia kosketuksia välttäneetkin. Tilanne on kuitenkin johtanut siihen, että näitä kosketuksia on jossain määrin kaikesta huolimatta ollut. Niinpä NL:n varapääministeri Mikoja kävi Yhdysvalloissa, joka matka ei varmaan ollut vaille merkitystä. Oma merkityksensä tulee olemaan myös Englannin pääministerillä Macmillanin matkalla Neuvostoliittoon. Kansallinen vapausliike siirtomaissa on jatkanut voittokulkuaan. Merkittävä tapahtuma oli mm. Irakin tasavallan syntyminen. Vapausliike on laajentunut viimeaikoina erityisesti Afrikassa, jonka kansat pitivät yhteistä konferenssia Bandungin ja Kairon konferenssien mallin mukaan. Uusia kansan nousuja on tapahtunut mm. Kongossa. Fasistinen diktatuuri on kukistettu mm. Kuubassa ja Venetsuelassa ja näissä maissa ovat taistelun tuloksena työläisten poliittiset oikeudet lisääntyneet.

Tapahtuneelle kehitykselle luo suotuisat edellytykset sosialistisen maailmanjärjestyksen lujittuminen, joka samalla innoittaa yhä uusia kansoja vapaustaisteluun.

Saksan kysymys ja Pohjolan rauha

Länsi-Saksan aseistautuminen ja Berliinin kysymys ovat viime aikoina astuneet entistä enemmän esille. Tähän liittyy läheisesti NIn ehdotus Saksan rauhansopimukseksi. Saksan kysymys koskee läheltä myös Suomea, sillä siihen liittyy kysymys rauhan turvaamisesta Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

Saksan kysymystä ja SKDLn asennetta siihen selvittää se julkilausuma, joka SKDLn ja Demokraattisen Saksan Kansallisen Rintaman toimesta allekirjoitettiin Berliinissä 6.2. SKDLn valtuuskunnan vierailun aikana Saksan Demokraattisessa Tasavallassa. Tässä julkilausumassa todettiin, että Länsi-Saksan imperialistit aikovat NATOn avulla tehdä Euroopasta tukikohdan sosialistisia valtioita ja rauhaa rakastavia kansoja vastaan. Tätä todistavat toimenpiteet Länsi-Saksan Itämeren sotalaivaston rakentamiseksi, Suunnitelmat Itämeren sulkemiseksi hyökkäyssodan aikana, sekä Bonnin liittopäivien päätös Länsi-Saksan varustamiseksi atomiasein. Julkilausumassa korostetaan voimakkaasti, että Itämeren tulee olla rauhanomaisten yhteyksien meri ja että rauhanomaiset suhteet vastaavat tämän alueen, siis myös Suomen, kansallisia etuja. Siksi on välttämätöntä, että edistykselliset ihmiset Itämeren maissa tekevät voitavansa saadakseen myös maittensa hallitukset kannatmaan niitä toimenpiteitä, jotka edistävät näiden maiden keskinäistä kanssakäymistä, lujittavat rauhaa Pohjois-Euroopassa sekä estävät Länsi-Saksan militarismin laajentumisen. NIn ehdotuksen mukainen rauhansopimus Saksan kanssa lievittäisi jännitystä Itämeren alueella ja estäisi Itämeren muodostumisen Saksan ja Naton militaristien hyökkäyssodan näyttämöksi.

Onkin paikallaan, että tätä julkilausumaa ja Saksan kysymystä käsitellään SKDLn järjestöjen tilaisuuksissa, sillä asia on todella kansamme perusetuja koskeva, siksi siihen on kiinnitettävä vakavaa huomiota.

Pula kapitalistisissa maissa - talouden nousu sosialistisissa

Puheet kapitalismin kukoistamisesta ovat nykyisen taloudellisen pulan syventyessä tulleet perin juurin murskatuiksi. Yhdysvalloissa on jatkunut liikatuotantopula, jonka syvin kohta oli viime keväänä, mutta ^{vielä} nytkin maan teollisuus ei ole läheskään tuotantokyvyn mukaisessa käytössä. Työttömien määrä on pysynyt miltei ennallaan täysin työttömiä on n. 4,8 miljoonaa. USAn pulan syvyyttä osoittaa selvästi se, että viime vuonna teollisuustuotanto jäi 6½ % pienemmäksi kuin 1957. Maan investoinnit ovat nykyisin 17 % aikaisempia

pienemmät ja inflaatio supistaa kansan kulutuskykyä laajentuen yhä raskaammiksi paisuvien sotilasmenojen johdosta. Näin olen toiveet uudesta taloudellisesta noususta eivät tunnu uskottavilta, päin vastoin näyttää siltä, että pula saa yhä laajakantoisempia seurauksia.

Samanlaisia merkkejä on näkyvissä Lansa-Euroopan kapitalististen maiden kohdalta. Nämä maat yrittävät löytää pelastuksen kasvaviin menekkivaikeuksiinsa Euroopan vapaa-kauppa-alueita koskevista suunnitelmista, mutta sisäisten ristiriitaisuuksien vuoksi nämä neuvottelut eivät ainakaan tähän mennessä ole johtaneet tuloksiin. Vaikka nämä suunnitelmat olisivat syntyneetkin, niin nykyisen kriisin muodostumista ne eivät olisi estäneet.

Tilannetta kapitalistisissa maissa kuvastavat näiden maiden työttömyystilastot. Vuoden vaihteessa oli esim. Englannissa 540.000 Länsi-Saksassa 931.000, Kanadassa 360.000 Belgiassa 250.000, Itävallassa 215.000, Hollannissa 116.000, Australiassa 120.000, Ruotsissa 70.000 ja Norjassa 42.000 työtöntä.

USAn pulalla on ollut suuri vaikutus raaka-aineita tuottaviin maihin, sillä näiden tuotteet ovat menneet huonosti kaupaksi ja entistä halvemmilla hinnoilla. Näiden maiden asemaa on merkittävimmin parantanut kauppasuhteiden laajentaminen sosialistisiin maihin, jotka ovat pystyneet ostamaan niiden myymiä raaka-aineita ja vastavuoroisesti toimittamaan niille koneita ym. tavaraa.

Kaikissa sosialismin leirin maissa on tuotanto jatkanut nousuaan. Niinpä esim. Neuvostoliitossa oli nousu 10 %, Kiinassa peräti 60 %, Tshekkoslovakiassa 11,9 %, Unkarissa 12 %, Puolassa 9,5 %, Albaniassa 20 % ja Koreassa 37 %.

NKPN 21 edustajakokous vahvisti NLn kansantalouden kehittämisen 7-vuotissuunnitelman tavoitteet. Tämä suunnitelma edellyttää NLn kansantalouden niin valtavaa kehitystä, että sen vaikutukset ulottuvat kaikkialle maailmaan. Samaan aikaan, kun kapitalistiset maat ovat yhä suuremmissa vaikeuksissa, tulee NLn teollisuuden tuotanto nousemaan keskimäärin 8 % vuosittain siten, että tuotantovälineiden tuotanto nousee kokonaisuudessaan 85-88 % ja kulutustarvikkeiden tuotanto 62-65 %. Maatalouden määrä lisääntyy 1,7 kertaaisesti.

NLn 7-vuotissuunnitelma tähtää etumaisten kapitalististen maiden saavuttamiseen ja sivuuttamiseen tuotannossa. Vuoteen 1965 mennessä Neuvostoliitto nousee tässä suhteessa Euroopan ensimmäiseksi maaksi ja ottaa ratkaisevan askeleen Amerikan Yhdysvaltojen sivuut-

tamiseksi, mikä tapahtuu vuoteen 1970 mennessä. Samalla tapahtuu muutos sosialismin ja kapitalismin voimasuhteissa kokonaisuudessaan, sillä sosialismin maat tuottavat v. 1965 jo yli puolet maailman teollisuustuotteista.

NLn 7-vuotissuunnitelman edellyttämä tuotannon nousu aiheuttaa samalla väestön elintason huomattavan nousun, mikä näkyy esim. asuntotuotannon kasvua osoittavista luvuista. Seitsemän vuoden kuluessa NLn kaupungeissa ja asutuskeskuksissa rakennetaan n. 15 miljoonaa asuntoa ja maaseudulla noin 7 miljoonaa. Vallitsevan alhaisen vuokratason vuoksi tämä merkitsee työtätekevien elintason nousua. Samaan aikaan nostetaan alempia palkkoja lähes kaksinkertaisesti. Samoin korotetaan keskisuuria n. 1.000 ruplan kuukausipalkkoja. Sen sijaan suuria palkkoja ei koroteta, joten ero ylempien ja alimpien palkkojen välillä pienenee.

Samaan aikaan tapahtuu myös työajan lyhentäminen. Vuoteen 1968 mennessä siirrytään tavallisissa töissä 35-tuntiseen ja rakkaissa töissä 30-tuntiseen työviikkoon, jolloin kaikki saavat viikossa kaksi vapaapäivää. Siirtyminen tapahtuu asteittain siis maailman lyhinpään työpäivään samalla kun elintaso jatkuvasti kohoaa. Elintason kohottaminen tapahtuu vielä monessa muussa muodossa, kuten esim. sosiaalisella alalla tullaan käyttämään kolmannes enemmän varoja vuoteen 1958 verraten jne.

Tämä uusi suunnitelma tulee ratkaisevasti osoittamaan sosialistisen järjestelmän paremmuuden kapitalistiseen järjestelmään verraten. Edistykselliset ihmiset kautta maailman iloitsevat näistä suuremmoisisista suunnitelmista. Meidänkin maassamme tällä kaikella on ensiarvoisen suuri merkitys meidän politiikan ja kansamme tulevaisuuden kannalta.

Tilanteen kehitys Suomessa

Suomen viimeaikaiselle kehitykselle on ollut ominaista talouspulan syveneminen ja poliittisten ristiriitojen kärjistyminen. Koko teollisuuden tuotanto jäi viime vuonna n. 5 % alhaisemmaksi kuin mitä se oli v. 1957 eli samalle tasolle kuin missä se oli v. 1955. Tuotannon laskusuuntaa kuvaa esim. se, että kulutustarvikkeiden tuotanto laski 7 % ja metalliteollisuuden tuotanto 9 %:lla. Sen sijaan puu- ja paperiteollisuuden tuotanto kohosi 3 %:lla.

Tämä osoittaa, että vientiteollisuuden pääalat puu- paperiteollisuus, joiden tuotteet käsittävät n. 80 % koko viennistämme, olivat pulanakin oloissa parhaiten osanneet hoitaa omat etunsa.

Devalvatiolla, kantohintojen ja työpalkkojen polkemisella sekä valtion veroalennusten ja lainojen turvin suoritettujen koneuudistusten ja rationalisoinnin avulla on näiden alojen kilpailukykyä ulkomaalaisilla markkinoilla voitu siinä määrin lisätä, että kauppa on käynyt hyvin ja voitot lisääntyneet. Tästä on ollut kuitenkin seurauksena työtätekevän väestön elintason jyrkkä alentuminen, kotimarkkinain ostovoiman heikkeneminen ja kotimarkkinateollisuuden sekä kotimaan kaupan joutuminen yhä syvemmän pulan kouriin. Elintason myönnetään jo virallisestikin alentuneen 10-15 %, mutta todellisuudessa on varmasti kysymys paljon suuremmasta elintason laskusta. Ainakin se joukko, joka on kokonaan työtä vailla ja se joka työskentelee lyhennetyillä työviikoilla kuin myöskin se miltei satatuhansinen joukko, joka työskentelee eri varatyömailla, tietää kertoa paljon suuremmista elintason laskuista, kuin viralliset tilastot osoittavat.

Pulakehitys ei ole rajoittunut vain teollisuuden ja kaupan piiriin, vaan se on laajentunut koko yhteiskuntaa käsittäväksi erityisesti sen kautta, että kuntien ja valtion talous on joutunut suorastaan häiriötilaan sen vuoksi, että kunnat ja valtio ovat joutuneet huoltamaan suuret joukot työttömiä. Kun hallitusten lakisääteiset toimenpiteet työttömyyden torjumiseksi mm. tehokkaan työttömyysvakuutuksen muodossa ovat puuttuneet on työttömien toimeentulosta huolehtiminen jäänyt yhä raskaampana taakkana kuntien ja valtion veronmaksajien kannettavaksi. Siksi on kansalaisten verorasitus kasvanut siten, että kun tutkittiin 400 kuntaa, niin 278 kunnassa oli ennakkoveroäyriin hinta nousut verrattuna edelliseen vuoteen. Piirimme alueen kunnista nosti ennakkoveroäyriin hintaa 20 kuntaa keskimäärin 1 markalla äyriä kohden. Tästä huolimatta nykyinen hätäapuja siirtotyömaajärjestelmä mielivaltaisuuksineen ja keinoine työ- ja palkkausoloineen ei myöskään työttömyyshuollon kannalta katsoen vastaa edes inhimillisyyksivaatimuksia. Tämä on todettu niiden lukuisterikäyntien yhteydessä, joita piirimme kansanedustajat ovat suorittaneet kuluneenkin talven aikana eri siirtotyömaille. Näillä käynneillä on ollut suuri poliittinen merkitys, sillä niiden avulla on voitu näille työleireillä työskenteleville osoittaa, että SKDL pyrkii työtätekevien elämää parantamaan kaikissa olosuhteissa. Mainittakoon, että tietävästi eivät minkään muun puolueen edustajat ole vierailleet näillä siirtotyömailla. Asia taitaa olla siten, että kun omatunto ei ole puhdas, on vaikea mennä työläisten eteen vastaamaan teoistaan.

Maaseudun vaikeuksista

Yleisestä pulasta johtuen ovat myös pienviljelijäväen elämän-ehdot suuresti vaikeutuneet. Maalaisliiton ja sosdem. johtajien hoitamalla hallituspolitiikalla on raskaasti poljettu myös pienviljelijäin harjoittaman karjatalouden etuja. Kun maaseudulla ansio-mahdollisuudet metsä- ja rakennustöiden vähentyessä sekä pienyrityselijäisyyden tyrehtyessä ovat jyrkästi vähentyneet, on maaseudulla monin paikoin nykyisin suoranainen hätä käsissä, sillä koko maan työttömien määrästä muodostavat maaseudun työttömät 66 %, vaikka niistä vain osa on työttömyyskortistoihin merkitty, sillä pienviljelijäin on nykyisten määräysten vallitessa vaikea päästä työttömyyskortistoon. Niilläkin seuduilla, joilla on metsätöitä tänä talvena ollut, ovat ne loppuneet verraten nopeasti johtuen ainakin osittain siitä, että on käytetty moottorisahoja ja traktoreita. Toverit kertovat piirin eri puolilta, että hakkuut tilataan jo etukäteen sukulais- ym. suhteita käyttäen. Myös suuret talolliset pyrkivät urakoimaan esim. ajotöitä traktoreillaan.

Hallitus huolehtinut vain vientiteollisuudesta

Maamme hallituspolitiikalle, hoitivatpa sitä maalaisliittolaiset tai sosdem. johtajat yksin tai erikseen, on ollut ominaista aivan yksipuolisesti huolehtia vientiteollisuuden eduista. Tästähän meillä on esimerkkejä näiden kaikkien edellisten hallitusten ajoilta vaikka kuinka paljon. Heti kun läntisillä markkinoilla alkoi näkyä pulakehityksen merkkejä, ryhtyivät meillä vientiteollisuuskapitalistit hallituksen avustamana häikäilemättömään hyökkäykseen kansan elintason alentamiseksi ja pulan raskaiden seurausten siirtämiseksi kokonaisuudessaan työtätekevien kannettavaksi. Tuon hyökkäyksen onnistuminen pyrittiin varmistamaan myös taantumuksen poliittisella hyökkäyksellä viime kesänä suoritetuissa valtiollisissa vaaleissa.

Vaaleissa kansan tuomio kuristuspolitiikalle

Vaalien suhteen eivät taantumuksen suunnitelmat kuitenkaan käyneet toteen, vaan kansa tuomitsi sen aiheuttamalla hallitusohjia hoidelleille maalaisliitolle ja sosdem. puolueelle kirvelevän vaalitappion äänestämällä kansandemokraatit eduskunnan suurimmaksi ryhmäksi. Pohjois-Hämeen vaalipiiristä saimme eduskuntaan 5 edustajaa aikaisemman neljän asemesta. Ääniä saimme 2441 enemmän kuin vuoden 1954 eduskuntavaaleissa. Suhteellinen osuutemme annetuista äänistä nousi 28,4 %:sta 29,9 %:n. Kuten edustajille jaetuista vaalien tuloksista näkyy, menestyimme parhaiten Tampereella ja

siihen rajoittuvissa kunnissa kuten esim. Nokialla, Ylöjärvellä, Lempäälässä, Kangasalla, Pirkkalassa ja Aitolahdella. Merkittävästi mentiin eteenpäin myös Juupajoella, Jämsänkoskella, Kuorevedellä, Orivedellä, Vilppulassa ja Säynätsalossa. Turun ja Porin läänin pohjoisen vaalipiin alueella huomattava eteneminen tapahtui Ikaalisten kunnassa. Suoranaista laskuakin äänimäärissä tapahtui eräissä kunnissa samoin myös suhteellinen osuutemme annetuista äänistä laski. Tällaisia kuntia olivat: Eräjärvi, Kuhmalahti, Kuhmoinen, Längelmäki, Pälkäne, Ruovesi, Sahalahti, Vesilahti, Korpilahti, Hämeenkyrö, Toijala ja Sääksmäki.

Vaalien jälkeen tehtiin tulosten perusteella sellainen johtopäätös, että niissä kunnissa, joissa tehdastyöläiset muodostavat huomattavan osan väestöstä ja joissa järjestömme toimivat parhaiten, menimme eniten eteenpäin.

Sosialidemokraatit kärsivät merkittävän tappion niin koko maassa kuin myös piirimme alueella, jossa menettivät mm. yhden edustajapaikan kansandemokraateille ja toisen skongilaisille, jotka olivat vaalipiirissämme mukana vaaleissa omalla vaaliliitollaan.

Suurimman tappion kärsi Kansanpuolue, jonka äänimäärä laski miltei puolella menettäen samalla paikkansa kokoomukselle. Kokoomuspuolue kohensi asemiaan kansanpuolueen kustannuksella, mutta sen äänimäärän lisäys ei ollut niin suuri kuin kansanpuolueen menetys.

Maalaisliitto säilytti asemansa suurinpiirtein ennallaan.

Vaalien tulos osoitti, että vähitellen kansandemokraattien tinkimätön politiikka työtätekevien oikeuksien puolesta tulee tunnetuksi ja saa kannatusta yhä laajemmilta joukoilta. Ja toisaalta se petospolitiikka, jota sosdem. johto harjoittaa, tulee ajan oloon saamaan kansan tuomion. Aivan samaa voidaan sanoa Maalaisliiton suurviljelijöitä suosivasta politiikasta.

Vaaleissa tuli eduskuntaan myös työväestöä edustavien puolueiden enemmistö. Valitettavasti siitä ei ole työtätekeville mitään etua sen vuoksi, koska sosdem. puolueen nykyinen johto Tannerin ja Leskisen johtamana on toiminut kokoomuspuolueen avustajana kansan etujen vastaisen oikeistorintaman rakentamisessa maahamme. Vaalityötä tehtiin järjestöjemme toimesta yleensä kiitettävällä tavalla.

5-puolueen hallituskokeilu

Vaalien jälkeen hallitusta muodostettaessa oli sosdem. puolueen johto täysin kuuro kansandemokraattien esityksille, että maahan tulisi saada hallitus, joka nojaisi eduskunnan työtätekevään

enemmistöön ja työkansan vaaleissa ilmai omaan tahtoon. Niinpä sitten muodostettiin maahan 5 puolueen hallitus, jossa kokoomuspuoluekin oli mukana. Oppositiossa oli vain kansandemokraatit ja ns. skogilaiset. On aivan oikein sanottu, että tämä oli sodan jälkeisen kauden taantumuksellisin hallitus, jonka tehtäväksi asetettiin suunnan muuttaminen sekä sisä- että ulkopoliitikassa. Tarkoitus oli nujertaa 30-luvun malliin kansandemokraatit. Ulkopoliittinen suuntaus piti muutettaman pois NLn ystävyyden linjalta ja viedä Suomi lännen kylmän sodan raiteille. Tämän vuoksi puhuttiin, kuinka mustinmaan kokoomuslaiset ja pahimmat tannerilaiset NLn vihamiehetkin ovat meillä nyt mitä parhaita NLn ystäviä.

Tässä uhkayrityksessä Fagerholmin leveäperäinen hallitus kuitenkin taittoi niskansa. Idän kaupan jarrutus johti nopeasti talouselämämme umpikujaan ja suurtyöttömyyteen. Työkansan tyytymättömyyden lisääntyminen pakotti oikeiston perääntymään ja hallitus kaatui. Mehän muistamme ne monet suuretkin kokoukset ja monet lähetystöt, joita meidänkin piirimme alueelta Helsinkiin matkasi. Joukkoliike suuntauksen muuttamiseksi sai jo merkittävät mittasuhteet ja aivan vähällä jo yhteen aikaan oli kansandemokraattien pääsy hallitukseen, mutta kokoomuksen ja tannerilaisten häikäilemättömän painostus maalaisliiton ryhmää kohti johti vielä tälläkertaa kansandemokraattien sivuun jättämiseen. Kokoomusrintaman tarkoituksena oli muodostaa uusi hallitus entiselle pohjalle vain vähäisin muutoksina. Puolitoista kuukautta kestäneen hallituspulan jälkeen maahan kuitenkin muodostettiin Sukselaisen johdolla maalaisliittolainen vähemmistöhallitus. Tämä oli torjuntavoitto oikeistohyökkäystä vastaan, jossa pääosaa näytteli työtätekevät joukot. Voitto oli kuitenkin vain puolinainen. Sillä hallitus on liian kepealla pohjalla, että se tuskin pystyy korjaamaan sitä vaikeaa taloudellista tilannetta, missä nyt elämme ja tuskin se tosissaan edes haluaakaan korjata työtätekevien asemaa. Tosin tämän hallituksen toimesta on suhteet Neuvostoliittoon palautuneet ennalleen ja kauppaneuvottelut muidenkin sosialististen maiden kanssa on aloitettu.

Mutta työttömyysavustuslain toimeenpanoa on jarrutettu ja tietävästi sen vaikutuspiiriäkin aiotaan supistaa vain harkinnan alaisiin kuntiin. Työttömyysvakuutuslain saanti on edelleenkin vihreän veran alla ja hallitus puhuu jo vakavasti hintojen korotuksista, joiden avulla pitäisi torjua näkyvissä oleva kassakriisi. Kun Sukselaisen hallitus puhee kassakriisistä tulee heti mieleen, että jälleen on vaarassa lapsilisät, kansaneläkkeet ym. vähävaraisen kansan sosiaaliset edut.